

AS SAARTE LIINID
Majandusaasta aruanne

Majandusaasta algus:	01.01.2013
Majandusaasta lõpp:	31.12.2013
Ärinimi:	AS SAARTE LIINID
Registrikood	10216057
Aadress:	Rohu 5 Kuressaare 93819
Telefon:	372 45 30 140
Faks:	372 45 30 149
Elektronposti aadress:	Info@saarteliinid.ee
Interneti kodulehekülg:	www.saarteliinid.ee
Põhitegevusalad:	Sadamate töö ja veeteede kasutamisega seotud tegevused (52221)

SISUKORD

2013. AASTA TEGEVUSARUANNE	2
RAAMATUPIDAMISE AASTAARUANNE	18
Finantsseisundi aruanne.....	18
Koondkasumiaruanne.....	19
Rahavoogude aruanne (kaudne)	20
Omakapitali muutuste aruanne.....	21
Raamatupidamise aastaaruande lisad	22
Lisa 1 Raamatupidamise aastaaruande koostamise alused	22
Lisa 2 IFRS kasutuselevõtt	28
Lisa 3 Olulised raamatupidamislikud hinnangud ja otsused, peamised riskid	29
Lisa 4 Uute ja muudetud rahvusvaheliste finantsaruandlusstandardite kasutuselevõtt	35
Lisa 5 Nõuded ja ettemaksed	37
Lisa 6 Varud.....	37
Lisa 7 Materiaalne põhivara	38
Lisa 8 Immateriaalne põhivara	40
Lisa 9 Võlad ja ettemaksed.....	40
Lisa 10 Laenukohustused	41
Lisa 11 Sihtfinantseerimine	41
Lisa 12 Omakapital	41
Lisa 13 Maksuvõlad	42
Lisa 14 Rendid	42
Lisa 15 Müügitulu	43
Lisa 16 Tulu sihtfinantseerimisest	43
Lisa 17 Muude oluliste kasumiaruande kirjete all-liigendused	44
Lisa 18 Finantstulud- ja kulud.....	44
Lisa 19 Laenude tagatised ja panditud varad	45
Lisa 20 Tehingud ja saldod seotud osapooltega.....	45
SÕLTUMATU VANDEAUDIITORI ARUANNE.....	46
KASUMI JAOTAMISE ETTEPANEK.....	48
JUHATUSE JA NÕUKOGU LIIKMETE ALLKIRJAD 2013 MAJANDUSAASTA ARUANDELE.....	49
MÜÜGITULU JAOTUS VASTAVALT EESTI MAJANDUSE TEGEVUSALADE KLASSIFIKAATORILE (EMTAK) ..	50

2013. AASTA TEGEVUSARUANNE

1. ETTEVÖTTE ÜLDTUTVUSTUS

AS Saarte Liinid on asutatud 01.juulil 1994. aastal Eesti Vabariigi valitsuse korralduse alusel teede- ja sideministri 31.mai 1994.aasta käskkirjaga nr 90. Aktsiaseltsi ainuaktsionäriks on Eesti Vabariik, keda esindab majandus ja kommunikatsiooniminister. AS Saarte Liinid asutati haldusterritoriaalselt oluliste riigi- ja munitsipaalsadamate haldamiseks ja ettevõtte tegutseb oma põhikirja, äriseadustiku ja teiste Eestis kehtivate õigusaktide alusel.

AS Saarte Liinid põhiülesanne on regionaalsete sadamate haldamine ja arendamine, eelkõige tähendab see liinilaevauhenduste kindlustamist mandri ja asustatud saarte vahel. AS Saarte Liinid eesmärgiks on laevade, reisijate, sõidukite ning kauba liikumise kvaliteetne ja otstarbekaim korraldamine ettevõtte poolt hallatavates sadamates. Sadamate arvult on AS Saarte Liinid 16 sadamaga Eesti suurim sadamapidaja, enamus ettevõtte sadamatest paikneb Eesti rannikumeres ning madalate veeolude, liikuvate setete ja vahelduva ilmastikuga on iga sadama asukohal oma spetsiifika. Regionaalsete sadamate arendamisel ei saa alati lähtuda ainult otsestest majanduslikest huvidest ning efektiivsusnäitajatest, vaid sadamate tegevuse kavandamisel tuleb tihti põhineda laiematel kaalutusotsustel.

AS Saarte Liinid on ülesehituselt *landlord*-tüüpi ehk maa ja infrastruktuur sadamates kuuluvad ettevõttele omandina või pikaajaliste hoonestusõiguse lepingute alusel ning sadam ehitatakse valmis kuni laoplatside, kaide ja laadimisvõimalusteni. Samas osutab AS Saarte Liinid ise sadamateenuseid, kuna sadamate asukohad välistavad stividorettevõtjate pikaajalise huvi. Äriühingu põhilisteks klientideks on parv- ja liinilaevadega sadamatevahelist reisijatevedu korraldavad operaatoretttevõtted, sadamate kaudu veetavate kaupade omanikud ja laevaagendid.

Tulenevalt tegevusvaldkonna spetsiifikast ei konkureeri AS Saarte Liinid sadamapidajana reisijateveol rahvusvahelist liiklust teenindavate sadamatega. Ettevõtte vastutab Eesti asustatud saartega peetavate laevauhenduste tingimuste loomise eest, seda nii Väinamere kui Peipsi järve sadamates. Kokku tegid parv- ja liinilaevad 2013. aastal AS Saarte Liinid sadamate kaudu 27 272 reisi, liinidel teenindati 2 120 002 reisijat ja 843 992 sõidukit. Ka kaubavedude osas ei konkureeri AS Saarte Liinid rahvusvahelist transiitkaupade voogu teenindavate Läänemeremaade sadamatega, kuna ettevõtte sadamad paiknevad põhilistest raudtee- ja maanteetranspordimagistraalidest kaugel. Asukohast tingitud tunnustatud operaatoretttevõtete huvi puudumisel osaleb AS Saarte Liinid ise aktiivselt sadamate kaubaveovõimaluste tutvustamisel ja pakkumisel. AS Saarte Liinid sadamad on olulised regionaalse ettevõtluse seisukohalt ning ettevõtte poolt põhiliselt teenindatavad kaubavood pärinevad Lääne-Eesti ja saarte ettevõtjatelt, moodustades olulise osa kogu piirkonna ekspordist. Selles turuosas konkureeritakse teiste sama piirkonna sadamatega Eestis ja Lätis. Kokku veeti 2013. aastal AS Saarte Liinid sadamate kaudu 900 497 tonni kaupu, sealhulgas eksporditi 862 097 tonni, imporditi 33 204 tonni ning meresaadusi võeti vastu kokku 5 196 tonni.

Ettevõttel on igaks majandusaastaks oma tegevusest laekuvate vahenditega kaetav eelarve. Investeeringute ja soetuste kava põhineb aasta jooksul teenitud omavahenditel, riigieelarvest ja Euroopa Liidu struktuurifondidest eraldatud sihtfinantseeringutel, vajadusel võetakse investeeringute teostamiseks laenu. Kuna oluline osa AS Saarte Liinid investeeringutest ja soetustest kaetakse sihtfinantseeritud vahendite arvelt, ei kuulu ettevõtte riigi äriühinguna dividendimaksjate hulka.

Majandusaasta lõpuks kuulus AS Saarte Liinid koosseisu 16 sadamat: Kuivastu, Roomassaare, Triigi, Abruka ja Ringsu Saare maakonnas; Heltermaa ja Sõru Hiiu maakonnas; Rohuküla, Sviby ja Virtsu Lääne maakonnas; Kihnu, Munalaid ja Manilaid Pärnu maakonnas; Piirissaare ja Laaksaare Tartu maakonnas ning Naissaare Harju maakonnas. Lisaks sadamatele kuuluvad äriühingu struktuuriüksuste hulka ujuvsüvendaja Watermaster ja töölaev Panda.

2. MAJANDUSKESKKOND

Tulenevalt AS Saarte Liinid majandustegevuse valdkonna spetsiifikast, on ettevõtte suurimaks mõjutajaks Põhja-Euroopa majanduskeskkonna seisund. Reisijateveo puhul tuleb eelkõige arvestada Eesti ning kaubavedude teenindamisel lähiriikide majandusolukorra ja arengutrendidega.

Põhiline osa ettevõtte sadamate kaudu toimivast reisijateveost baseerub aastaringselt siseriiklikel liinidel ja siinsete potentsiaalsete klientide käitumist mõjutab seetõttu just Eesti majanduslik olukord. Majanduskeskkonna välismõjurid muutuvad reisijateveo puhul oluliseks sesoonselt suveperioodil, kui laevaliinidel kasvab välisriikidest pärit reisijate arv. Oluline osa välisreisijatest tuleb siia samuti naaberriikidest, eelkõige Soomest, Lätist ja Venemaalt.

Kaubavoogudest teenindab AS Saarte Liinid põhiliselt neid veoseliike, mille sihtturud asuvad Skandinaavia riikides ja Saksamaal. Eksporditava killustiku mahud sõltuvad Saksamaa keemiatööstuse toorainena eelkõige sealsetest majandussektori trendidest. Puidu osas ekspordivad Eesti kaubasaatjad avatud turule, kus konkureeritakse Skandinaavia tarnijatega ja lisaks puitu tarbivate tööstusharude olukorrale sõltutakse hooajaliselt ka metsavarumiseks sobivatest ilmastikutingimustest.

Eesti majanduslik olukord on ka tervikuna olulisel määral otseselt seotud väliskeskkonnaga ning euroala võlakriisist tulenev määramatus ning väliskeskkonna endiselt aeglane taastumine tõid kaasa olulise majanduskasvu aeglustumise 2013. aastal. Statistikaameti esialgsete arvestuste kohaselt kasvas Eesti sisemajanduse kogutoodang eelmisel aastal vahemikus 0,7% kuni 1,0%. Majanduskasv põhines jätkuvalt sisenõudlusel kuna viimastel aastatel on suurenenud kodumajapidamiste sissetulekud ja tarbimine ning oodatust väiksemaks jäi just ekspordi tugi Eesti majandusele.

2014. ja 2015. aastal eeldatakse siiski majanduskasvu kiirenemist 2,6% kuni 3,5% aastas. Aluse selliseks prognoosiks annab ettevõtete tootlikkuse kasv ja nende suutlikkus katta senine palgakulude kasv siseturule orienteeritud valdkondade hinnatõusu arvelt. Samuti on toeks valitsusega kooskõlastatud alampalga tõus ning avaliku sektori palgafondi suurenemine. Ekspordivõimekust mõjutava tööjõukulude kasvu aitavad tasakaalustada elektrihinna stabiliseerumine avatud turu tasemele ning nafta hinna eeldatav langus. Prognoosi järgi on põhilised Eesti majandusnäitajad tasakaalu lähedal, kuid tasakaalust eemaldumine võib toimuda kergesti, kuna majanduskasvu ja palgakasvu kiirenemine võivad hoogustada alusinflatsiooni.

Sellest tulenevalt on eelseisvatel aastatel Eesti majanduspoliitika peamiseks ülesandeks siinse majanduskeskkonna usaldusväärsuse hoidmine ja tugevdamine. Usaldus Eesti majanduse vastu soodustab investeringuid ning loob pinnase kestlikuks majanduskasvuks. Samas tuleb madalate intressimäärade tingimustes vältida liiga kiiret laenumahtude kasvu. Oluliseks teguriks saab siin uue valitsuse moodustamine ja selleks vajalike kokkulepete sõlmimine Eestis 2014. aasta alguses. Tööturul on tekkinud surve palkade tõusule, kuid oluline on vältida kulu ülemäära kasv, kuna see põhjustaks hinnatõusurvet ning kahjustaks majanduse konkurentsivõimet. Lisaks sisemaistele teguritele on stabiilse majanduskasvu saavutamiseks oluline, et euroala võlakriisi tagajärgedega tegeletakse järjekindlalt ning et taastuks Eesti peamiste ekspordi sihtriikide majandusaktiivsus.

2013. aasta majanduskeskkond võimaldas saavutada AS Saarte Liinid püstitatud müügieesmärgid liinilaevade teenindamisel ja kaubavedudel, hoida kulud kontrolli all nii sisseostetavate teenuste kui tööjõukulude osas ning realiseerida investeringud ja rekonstrueerimistööd vastavalt planeeritule. Erandina jäid kavandatud tulemuseesmärgid täitmata ujuvvahendite osas. Nii ujuvsüvendaja kui töölaev pidid osalema suuremates vesiehitusprojektides, kuid Euroopa Liidu rahastusperioodi lõppemisest tingitud toetusfondide meetmete sulgemine tõi kaasa muudatusi parterite poolt kavandatud koostööprojektide sisus ja AS Saarte Liinid alltöövõtust loobuti. 2013. aasta kogemusi peeti vajalikul määral silmas ka 2014. aasta eelarve kavandamisel.

2.1. Konkurentsiasend

2.1.1. Kaubavedu

Läänemere idakalda suuremate sadamate summaarne kaubakäive on viimastel aastatel olnud küllalt stabiilne ja moodustab hinnanguliselt kokku 420-440 miljonit tonni aastas. Eesti sadamate osatähtsus regiooni kaubavahetuses tervikuna on olnud 10%-12%. Kuna oluline osa siinseid sadamaid läbivast kaubakogusest on transiitkaup teistest riikidest, mõjutavad kaubaveoga seotud majandustulemusi märgatavalt nii riikidevahelised majanduspoliitilised suhted kui ka transpordi ja logistikasektoris tehtavad rahvusvahelised investeeringud.

Venemaa tähelepanu suunamine Primorski ja Ust-Luga sadamate arendamisele ning terav konkurents Läti, Leedu ja Soome sadamatega, on Eesti osatähtsust piirkonnas pigem vähendanud. Siiski on eeldusi, et Eesti sadamate turupositsiooni nõrgenemine on ajutine, kuna see on olulisel määral tingitud siinse suurima ettevõtte, AS-i Tallinna Sadam osalise ümberorienteerumisega vedellastilt konteinerkaupade teenindamisele (kaubamaht langes 2013. aastal -4,2%).

Võrdlusena saabki samas tuua Eesti regionaalsete sadamate poolt teenindatud kaubamahtude kasvutendentsi 2013. aastal. Eelkõige on võrreldes Tallinnas paiknevate sadamatega oma tulemusi parandanud Paldiski Põhjasadam (kaubamaht tõusis 2013. aastal +29,1%), Pärnu Sadam (kaubamaht tõusis 2013. aastal +15,3%), AS Saarte Liinid sadamad (kaubamaht tõusis 2013. aastal +9,7%) ja Sillamäe Sadam (kaubamaht tõusis 2013. aastal +2,8%).

AS Saarte Liinid vaatleb kaubavedude puhul ettevõtte põhikonkurentidena Pärnu ja Paldiski sadamaid. Saartel paiknevatest sadamatest on olulisim konkurent Hiiumaal asuv Lehtma sadam. Saare maakonnas on tehnilised võimalused kaubaveoks olemas Saaremaa süvasadamas ja Mõntu sadamas, kuid erinevatel põhjustel mõlemast neist regulaarset kaubavedu ei toimu. Äriühingu konkurentsiasendi võrdlevaks analüüsiks on allpool toodud Eesti suuremate sadamate kaubaveoandmed kahel viimasel majandusaastal.

Tabel 1. Kaubavedu Eesti sadamate kaudu 2012 ja 2013 aastatel (tuhandetes tonnides)

sadama pidaja	2012	2013	muutus tonnides	muutuse %	% 12 vs 13
AS Tallinna Sadam	29 474	28 247	-1 227	-4,2%	65,4%
sh Paldiski lõunasadam	4 491	3 997	-494	-11,0%	9%
AS Sillamäe Sadam	6 564	6 749	185	2,8%	15,6%
AS Pärnu Sadam	1 655	1 908	253	15,3%	4,4%
Kunda Sadam	1 815	1 720	-95	-5,2%	4,0%
Paldiski Põhjasadam	1 100	1 420	320	29,1%	3,3%
Vene-Balti Sadam	1 463	1 332	-131	-9,0%	3,1%
AS Saarte Liinid	821	901	80	9,7%	2,1%
AS Tallinna Bekkeri Sadam	626	650	24	3,8%	1,5%
AS Miiduranna Sadam	320	175	-145	-45,3%	0,4%
Lehtma Sadam	82	87	5	6,1%	0,2%
Kokku	43 920	43 189	-731	-1,7%	100,0%

Nagu eelpool kirjeldatud, on siinseid sadamaid läbinud kaubavoog kogusummas vähenenud. Samas on näha, et kannatasid põhimõtteliselt need sadamate haldajad, kes teenindavad transiitkaubandust. Regionaalsel kohaliku kauba ekspordil põhinevad sadamad on pigem oma kaubamahud säilitanud või isegi kasvatanud. Ja kuigi kogu Eesti sadamate poolt teenindatud kaupade mahust moodustab AS Saarte Liinid sadamate kaubamaht vaid 2,1%, on ettevõtte 2013. aastal konkurentidega võrreldes suutnud oma positsioone parandada.

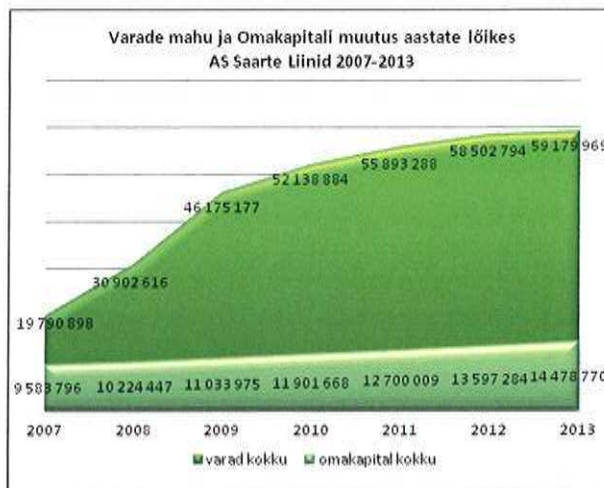
2.1.2. Reisijate vedu

Reisijate teenindamisel rahvusvahelistel laevaliinidel on Eesti sadamate konkurentsiasend kaubaveost erinev, kuna transiitliikluse osakaal on reisijate teenindamisel väike ja sadamatesse saabutakse pigem kui sihtkohta. Sama kehtib üldjuhul ka piirkonna tähtsamate sadamate kohta Soomes, Venemaal ja Lätis. Sellest tulenevalt on AS Tallinna Sadam sisuliselt turgu domineerivaks ettevõtteks, teenindades praktiliselt kõiki Eesti olulisi rahvusvahelisi reisilaevaühendusi. 2013. aastal läbis ettevõtte sadamaid 9,236 miljonit reisijat, aastaga kasvas reisijate arv 0,395 miljoni inimese ehk 4,5% võrra.

Sarnaselt AS Tallinna Sadam situatsioonile on AS Saarte Liinid reisijateveo osas turgu valdav ettevõtte siseriiklikel laevaliinidel, teenindades põhiosa kõigist liine kasutavatest reisijatest. Kuna reisijateveol täidab AS Saarte Liinid sisuliselt riiklikku tellimust parv- ja liinilaevade ühendustingimuste tagamiseks, siis selles valdkonnas ettevõttele reaalsed konkurendid puuduvad. 2013. aastal läbis AS Saarte Liinid sadamaid 2,12 miljonit reisijat, aastaga kasvas reisijate arv 0,099 miljoni inimese ehk 5,0% võrra.

3. TEGEVUSTULEMUSED

AS Saarte Liinid läbis ajavahemikul 2007-2012 Euroopa Liidu Ühtekuuluvusfondist kaasrahastatud projekti „Kuivastu, Virtsu, Heltermaa ja Rohuküla sadamate rekonstrueerimine“ elluviimisega väga kiire kasvuperioodi. Seoses nii nimetatud suurprojekti kui ka väiksemate sihtfinantseeritud projektide raames teostatud investeeringute proportsionaalselt suure mahuga, on erilise tähelepanu all olnud muutused äriühingu varade ja kohustuste struktuuris ning nende muutuste ülekanduv mõju ettevõtte tegevusega seotud tulude ja kulude struktuurile.

2013. aasta tulemused kajastavad sisuliselt AS Saarte Liinid uut majandusarvestuslikku reaalsust – rekonstrueerimisjärgsele rekordtasemele kasvanud ettevõtte varade maht baseerub eelkõige võõrvahenditel ning see on kaasa toonud nii põhivarade kulumi kui finantskulude osatähtsuse olulise kasvu äriühingu tulemusnäitajates. Toimunud muudatustega kohaneti kiiresti ning 2013. aasta oli 10 aasta jooksul esimene periood, kus äriühingu omakapital kasvas kiiremini, kui varade kogumaht. Viidatud trendi jätkumine on oluline, kuna Euroopa Liidu meetmete mahu kahanemine seab omakapitali äriühingu investimisvõimekuse aluseks.

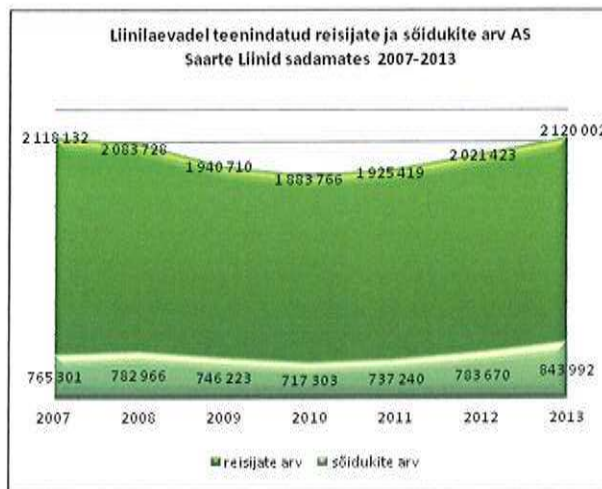
Investeeringute teostamine parvlaevaliikluse võimaluste parendamisse jätkus ka 2013. aastal Euroopa Regionaalfondist kaasrahastatud projekti „Riigile kuuluvate väikesadamate rekonstrueerimine (Kihnu, Munalaia ja Sviby sadamate rekonstrueerimine)“ raames. Aasta suurimaks valminud objektiks oli aga omavahendite ja laenu arvelt ehitatud Rohuküla sadama kai nr. 1, mis võimaldab eriliigiliste veoste, eelkõige täiendavate puistekaupade teenindamist.

Kirjeldatud investeeringute kiire ja efektiivne rakendamine äriühingu tegevuses oli 2013. aasta ja on ka järgnevate majandusaastate põhiline eesmärk. Sellest aspektist vaadelduna oli AS Saarte Liinid edukas, sest rekordase saavutati nii sadamates teenindatud liinireiside arvus 27 272 reisiga, liinireisijate arvus 2 120 002 inimesega ja liinidel veetud sõidukite arvus 843 992 sõidukiga. Kaubavedudel on sadamate rekonstrueerimisel tehtud valikud osutunud samuti õigustatuks – 2013. aastal veeti AS Saarte Liinid sadamate kaudu kaupa esimest korda üle 900 tuhande tonni aastas, kokku 900 497 tonni. Väikelaevasadamates teenindati 6 928 alust ja 22 124 inimest, mis on samuti seni suurimad näitajad.

3.1. Reisijate ja sõidukite arv teenindatud liinidel

AS Saarte Liinid sadamates teenindatavaid erinevaid riigisiseseid regulaarseid laevaliine oli aruandeaastal kokku 11. Ettevõtte sadamate kaudu peetakse liinilaevaühendusi Saaremaa, Hiiumaa, Muhu, Vormsi, Kihnu, Ruhnu, Abruca, Manilaiu ja Piirissaare saartega.

AS Saarte Liinid sadamaid läbinud reisijate arv kasvas 2013. aastal 98,6 tuhande reisija võrra ehk 4,9% ning jõudis 2,120 miljoni reisijani aastast (2012. aastal teenindati kokku 2,021 miljonit reisijat, reisijate arv kasvas aasta jooksul 96 tuhande inimese võrra ehk 5,0%). Reisijate arvu kasv tulenes põhimahus kahelt suuremalt liinilt: Kuivastu-Virtsu liinil suurenes teenindatud reisijate arv 2013. aastal 67,9 tuhande reisija võrra ehk 4,9%, kasvades kokku 1,452 miljoni reisijani; Heltermaa-Rohuküla liinil suurenes teenindatud reisijate arv 2013. aastal 23,7 tuhande reisija võrra ehk samuti 4,9%, kasvades kokku 0,505 miljoni reisijani.

Neil kahel põhiliinil veetud reisijate arv kokku moodustas 92,3% kõigist AS Saarte Liinid sadamates teenindatud reisijate arvust, ülejäänud üheksal liinil teenindati 2013. aastal 7,7% reisijatest.

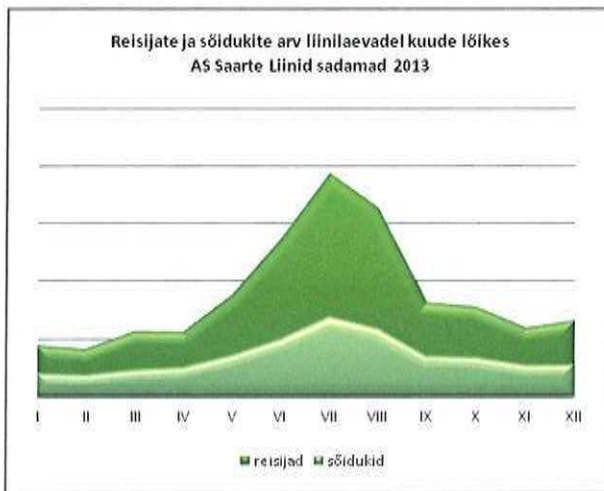
Kirjeldatud vahetõke on küll sama, mis eelmisel majandusaastal, kuid seejuures toimusid olulised mahukasvud ka väikestel liinidel. Näiteks Ringsu-Pärnu liinil kasvas reisijate arv 877 inimese võrra ehk 20,0% ja Piirissaare-Laaksaare liinil 880 inimese võrra ehk 15,2%. Aruandeaasta oli esimene aasta, kus vedaja (Kaarma Vallavalitsus) sai Roomassaare-Abruca liinil kasutada uut liinilaeva ABRO, mis tõi kaasa reisijate arvu kasvu 3 057 inimese võrra ehk 219,8% (!).

Uute ja suurema mahutavusega liinilaevade regulaarne ning tihedama graafikuga kasutamine mõjus positiivselt ka teenindatud sõidukite arvule. AS Saarte Liinid sadamaid läbinud sõidukite arv kasvas 2013. aastal 60,3 tuhande sõiduki võrra ehk 7,7% ning jõudis rekordilise 843,9 tuhande sõidukini (2012. aastal teenindati kokku 783,6 miljonit sõidukit, nende arv kasvas aasta jooksul 46,4 tuhande võrra ehk 6,3%).

Sarnaselt reisijate arvule tulenes ka siin teenindatud sõidukite arvu kasv põhimahus kahelt suuremalt liinilt: Kuivastu-Virtsu liinil suurenes üleveetud sõidukite arv 2013. aastal 45,8 tuhande võrra ehk 8,4%, kokku 591,8 tuhande sõidukini; Heltermaa-Rohuküla liinil suurenes üleveetud sõidukite arv 2013. aastal 11,7 tuhande võrra ehk 6,2%, kokku 201,9 tuhande sõidukini. Samuti moodustab neil kahel liinil veetud sõidukite arv määrava osa ehk 94,0% kõigist AS Saarte Liinid sadamate kaudu veetud sõidukitest. Ülejäänud väiksematel laevaliinidel veeti 2013. aasta jooksul üle 6,0% teenindatud sõidukitest. Suurte liinide osatähtsus on sõidukite veol täiendavalt põhjendatud ka sellega, et üheksast väiksemast liinist ei veetud 2013. aastal regulaarselt sõidukeid Abruca ja Ruhnu saartega seotud liinidel.

AS Saarte Liinid poolt viimastel aastatel osutatud suurem tähelepanu väikelaevaliikluse tagamiseks on samuti toomas positiivset tagasisidet. Aasta-aastalt kasvanud väikealuste omanike arv ning sellega seoses ka liiklustihedus Eesti rannikumeres tõstab sadamate kasutusaktiivsust. 2013. aastal külastas AS Saarte Liinid sadamaid 6 928 jahti, kaatrit ja paati, mis on üle kahe korra rohkem kui kaks aastat tagasi. Roomassaare ja Kuivastu sadamates võeti vastu rahvusvahelise purjelaevade regati „Tall Ships Race 2013“ osalenud aluseid. Aastaga kasvas külastuste arv 1 799 võrra ehk 35,1%. Võrdlusperioodil, 2012. aastal, külastas ettevõtte sadamaid arvukselt 5 129 alust, kasvades aastaga 1 693 võrra ehk 49,2%.

Sarnaselt on oluline kasv toimunud väikealustel saabunud reisijate arvus. 2013. aastal kasutas AS Saarte Liinid väikelaevasadamaid 22 124 inimest, aastaga kasvas külastajate arv 6 340 võrra ehk 40,2%. Võrdlusperioodil, 2012. aastal, külastas ettevõtte väikelaevasadamaid 15 784 inimest, nende arv kasvas aastaga 2 093 võrra ehk 15,2%.

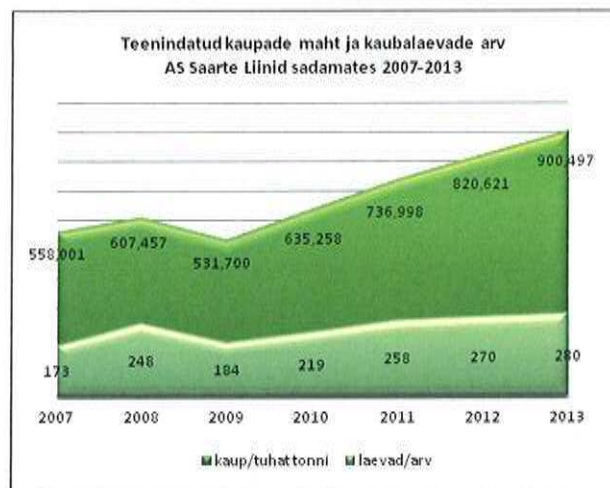

On oluline, et sadamaid läbivate reisijate ja sõidukite teenindusmahud on sesoonsed ja hooajaliselt muutuvad. Väikelaevasadamates toimub liiklus ainult kevad-suvisel perioodil, ning sadamate külastatavust mõjutavad ka seal toimuvad üritused (Tall Ships Race 2013 osalejad külastasid nii Roomassaare, Kuivastu kui ka Ringsu sadamaid). Regulaariline teenindatavatel laevadel jääb aasta jooksul veetud reisijate ja sõidukite põhimahult II ja III kvartalisse. Liinilaevade reisidest teostati aruandeaasta jooksul perioodil märts-september 60%. Üleveetud sõidukite arv antud ajavahemikul oli 64% ja reisijate osakaal koguni 69%.

3.2. Kaubamaht

2013. aasta oli AS Saarte Liinid sadamate kaudu veetud kaubamahtude osas sarnaselt eelnevatele aastatele taas rekordiline. Esimest korda ettevõtte tegevuse jooksul ületas aasta jooksul sadamates teenindatud kaupade kogumaht 900 tuhande tonni piiri.

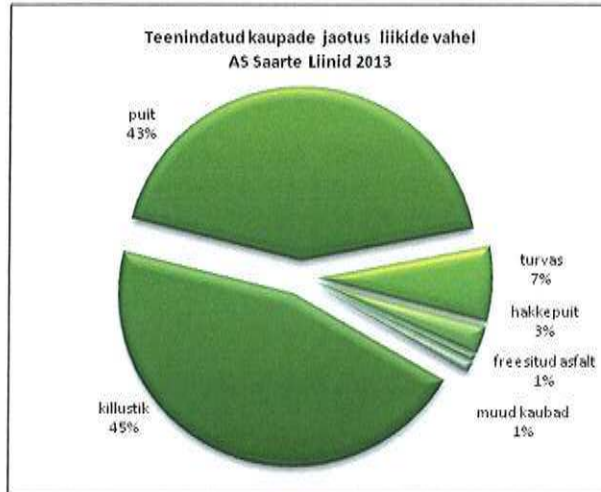
Kaupu veeti kokku üheksa ettevõttele kuuluva sadama kaudu, kaupadest 99% liikus läbi viie tähtsama sadama: Virtsu, Roomassaare, Heltermaa, Rohuküla ja Kuivastu. Ülejäänud 1% kaupadest jagunes väiksemate sadamate vahel ning oli aruandeaastal üldjuhul seotud kala, loomade või ehitusmaterjalide transpordiga Eesti väikesaartele või sealt mandrile. Kaubavedude võimaluste arendamine ja mitmekesistamine on viimastel aastatel jätkuvalt olnud ettevõtte üks olulisi prioriteete, kuna äriühingu teenitud omavahendid muutuvad lähitulevikus ettevõtte investeeringute ja soetuste rahastamisel üha olulisemaks.

Kuna AS Saarte Liinid rahastab omavahendite arvelt ka erinevateks Euroopa Liidu struktuurifondide projektideks vajalikku omafinantseeringu osa, sõltub kaubavedudest suurel määral ka ettevõtte parv- ja liinilaevaühenduste tagamise ja arendamise võimekus.

AS Saarte Liinid sadamate kaudu veeti 2013. aastal kokku 900 497 tonni kaupu, veetud kaubamaht kasvas aastaga 79 876 tonni võrra ehk 9,7%. Võrreldaval perioodil, 2012. aastal, veeti ettevõtte sadamate kaudu 820 621 tonni kaupu, aastaga kasvas kaupade maht 83 623 tonni ehk 11,3 %. Sadamates 2013. aasta jooksul teenindatud kaupadest laaditi 862 097 tonni ja lossiti 38 400 tonni. Kogu lossitud kaup on üldjuhul kohalikuks või piirkondlikuks tarbimiseks sisseveetav ehitus- ja teehooldusmaterjal, samuti lähikonnas püütud kala ja vetikad. Laaditud kaup, millest põhiosa moodustavad killustik, ümarpuut, hakkepuut ja turvas, viiakse täies mahus ekspordina Skandinaaviasse ja Saksamaale.

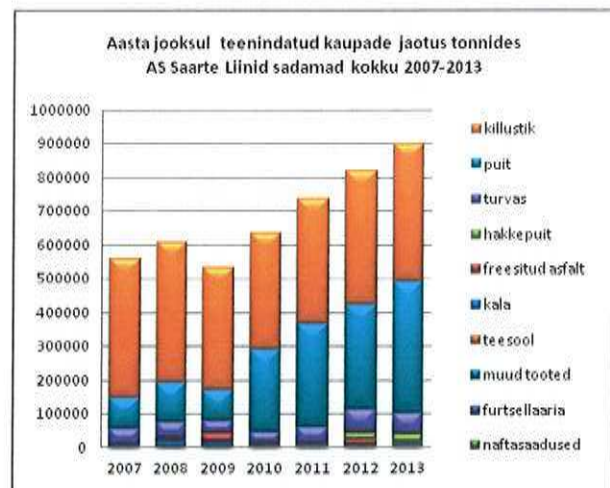
Laadimisele ja lossimisele lisaks on ettevõtte suuremates sadamates loodud võimalused kaupade hoiustamiseks ja väärindamiseks. Tootmisprotsesside osalisel toomisel sadamate territooriumile on kasvav osa kaubavedusid teenindavate sadamate teenustes Eestis. Aruandeaastal toodeti AS Saarte Liinid sadamates ainult hakkepuitu, kuid tõenäoliselt on just see valdkond, kus ettevõtte saab tulevikus klientide hulka ja teenuste osutamise mahtu laiendada.

AS Saarte Liinid sadamate kaudu veetud kaupade kogumahust on suurim osatähtsus kullustikul, mida 2013. aastal veeti ettevõtte sadamate kaudu kokku 410 488 tonni ehk 45,6% aastast kaupade kogumahust. Kullustikuveost moodustas põhiosa 90,4% ehk 376 009 tonni keemiatööstuse toorainena Virtsust Saksamaale eksporditud dolomiitkullustik. Tähtsusest järgmine kaubagrupp oli ettevõtte jaoks Skandinaaviasse ümarpuit, mille veetud kogus aruandeaastal moodustas kokku 388 285 tonni ehk 43,1%. Järgnesid turvas 62 952 tonni (16,2%), hakkepuit 23 292 tonni (2,6%) ja freesitud asfalt 5 946 tonni (0,7%) suuruse osaga aastast kaupade kogumahust.

Ülejäänud osa kaupadest, mida AS-i Saarte Liinid sadamate kaudu veeti, moodustub erinevatest kaubagrupidest ning suurem osa neist on seotud sadamate kaudu piirkonda sisseveetud kaubaartiklitega. 2013. aastal liikus läbi ettevõtte sadamate väiksemates mahtudes veel 4 976 tonni kala, mis moodustas 0,6% kaupade mahust, talviseks teehoolduseks kasutatavat teesoola kokku 3 917 tonni ehk 0,4% kaupade mahust, muid erinevaid valmistooteid kogumahuga 281 tonni ehk 0,03% kaupadest, furtsellaaria vetikad kogumahuga 220 tonni ehk 0,02% kaupadest ning 140 tonni naftasaadusi ehk 0,016% sadamate kaudu liikunud kaupadest.

Võrreldes eelpool kirjeldatud kaubamahtude kasvu aastatel ja erinevate liikide lõikes, võib näha, et seni suurima osatähtsusega kullustiku veomahud ei ole viimastel aastatel suurenenud. Samas on kullustikuvedu Virtsu sadamas tagatud pikaajalise lepinguga vähemalt 2022. aastani ning isegi siis, kui olulist mahtude kasvu lähiaastatel ei toimu, jääb antud kaubaliik ettevõtte jaoks üheks tähtsaimaks ka lähiaastatel. Puidu osakaal AS Saarte Liinid sadamate kaubaveos kasvab kindlalt ja võimaluste arendamine antud kaubaliigile lisaväärtuse andmiseks võiks olla perspektiivseks sihiks, kus sadamad saavad arendustegevusega tulevikus osaleda.

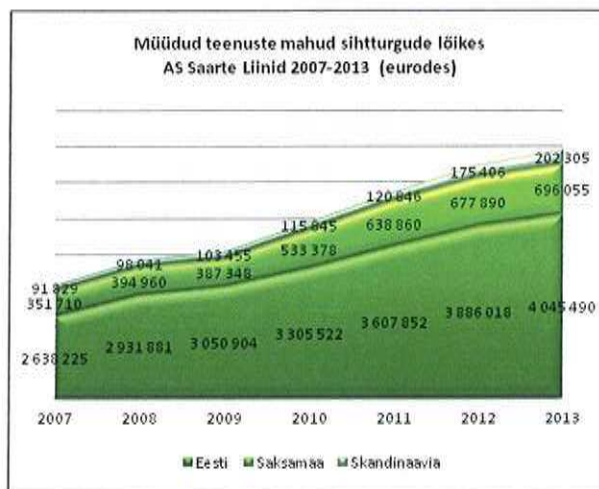
Suurim kasvupotentsiaal kaubagrupidest on hakkepuidul, kuna nii saartel kui Lääne-Eestis on oluline osa metsaressursist vähe kvaliteetne ja otstarbekaim töötlemiseks just hakkepuiduna. Ümarpuidu mahtude kasv on osaliselt seotud ka sesoonsuse vähendamise võimalustega ettevõttele kuuluvates sadamates, seda põhiliselt läbi jäämurdevõimaluste tõstmise talveperioodil.

Samas on mõistlik silmas pidada teiste regionaalsete konkurentide (Pärnu Sadam, Lehtma Sadam, Saaremaa Sadam, Mõntu Sadam) kaubavedude arendamisele suunatud tegevusi ja arengukavasid, vältimaks võimaliku üleinvesteeringi piiratud arengupotentsiaaliga turuosale.

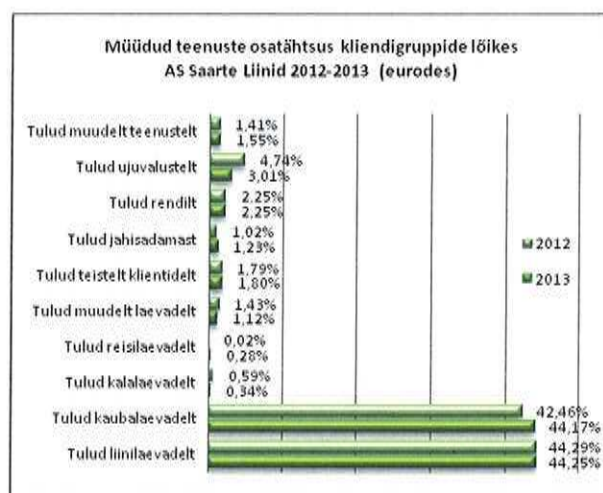
3.3. Tulud ja kulud

AS Saarte Liinid tulud olid 2013. aastal ettevõtte tegevusaja suurimad, kokku 6 648 038 eurot. Võrreldes 2012. aastaga kasvasid tulud kokku 220 189 euro ehk 3,4% võrra. Ettevõtte tuludest suurim osatähtsus on müügituludel, mis moodustasid aruandeaastal kokku 4 943 850 eurot ehk 74,4% kogutuludest. Aastaga kasvasid äriühingu müügitulud 204 536 euro ehk 4,3 % võrra. 2012. aastal olid ettevõtte kogutulud 6 427 849 eurot ja müügitulud moodustasid 4 739 314 eurot ehk 73,7% kogutuludest. Seoses suuremahuliste sihtfinantseeritud investeeringutega kajastatakse ettevõtte tuludes ka põhivara sihtfinantseeringu amortisatsiooni, mis 2013. aastal moodustas 1 674 031eurot ehk 25,2% majandusaasta kogutuludest.

AS Saarte Liinid müügitulu keskmine kasv võrreldes eelnevate aastatega on olnud 8% kuni 10% aastas. 2013.aastal müügitulu kasvutempo langes, kuna ettevõttel tuli hinnakujunduses arvestada kasvava konkurentsi tingimustega. Täiendava negatiivse tegurina saab välja tuua ettevõttest sõltumatutel põhjustel asetleidnud müügieesmärkide mittetäitmise ujuvvahenditega osutatavate teenustes osas (ujuvsüvendaja ja töölaev PANDA). AS Saarte Liinid teenuste müük põhineb olulisel osal koduturul, mis moodustas 2013. aastal 81,8% müügituludest. Ekspordi osakaal on viimaste aastatega samas aeglaselt, kuid pidevalt kasvanud, jõudes 2007. aasta 14,4% tasemelt 2013. aastal 18,2% tasemele. Siseturu suurim teenustegrupp on sadamateenuste osutamine parvlaevadele, samas eksport põhineb täies mahus kaubalaevade teenindamisel. Välisurgudest on tähtsaim Saksamaa, kuhu veetava kauba kogus ületas Skandinaaviasse mineva ekspordi ligi 3,5 korda.

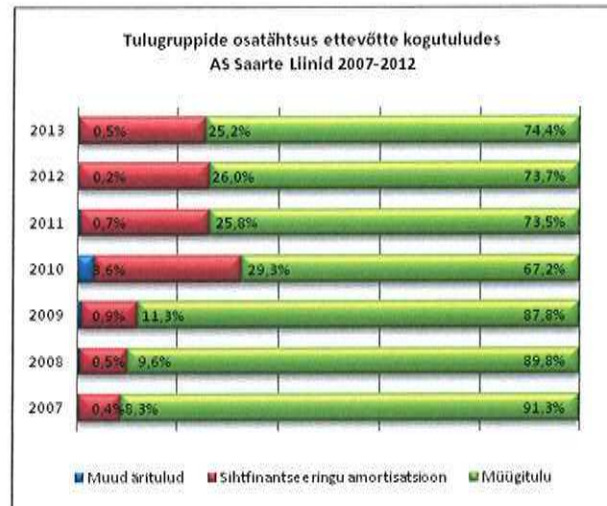
Tulud: Kliendigruppide ja tululiikide lõikes on AS Saarte Liinid tulude koosseisus kolm olulist prioriteeti: teenuste osutamine liinilaevadele, teenuste osutamine kaubalaevadele ja teenuste osutamine äriühingule kuuluvate ujuvalustega (ujuvsüvendaja Watermaster ja töölaev Panda). Teised kliendigrupid on ettevõttele samaväärselt olulised, kuid neile osutatavate teenuste maht moodustab kokku vähem kui 10% müügituludest.

2013. aastal oli teenuste hulgas suurima osatähtsusega liinilaevade teenindamine, mis moodustas kokku 2 187 476 eurot ehk 44,3 % kõigist teenuste müügituludest. Sisuliselt samas suurusjärgus müüdi teenuseid kaubalaevadele, kokku 2 183 914 eurot ehk 44,2% kõigist müüdnud teenustest. Liinilaevade teenuste osatähtsust toetab olulisel määral elektri edasimüük sadamates reservis seisvatele parvlaevadele. 2013. aastal müüs AS Saarte Liinid elektrit kokku edasi 264 001 euro eest, sealhulgas parvlaevadele 179 204 euro eest. Kui lähtuda ainult sadamatasudelt ning laadimis- ja lossimistulust, langeks liinilaevade osatähtsus teenuste müügis 40,6% tasemele ning suurimaks kliendigrupiks

oleks kaubalaevad. Lähiaastatel on ettevõtte seadnud kaubavedudelt teenitava tulu osatähtsuse kasvatamise üheks tähtsaimaks tegevuse eesmärgiks, kuna Euroopa Liidu toetusmeetmete kahanemisel sõltub äriühingu investimisvõimekus enim just teenitud omavahenditest.

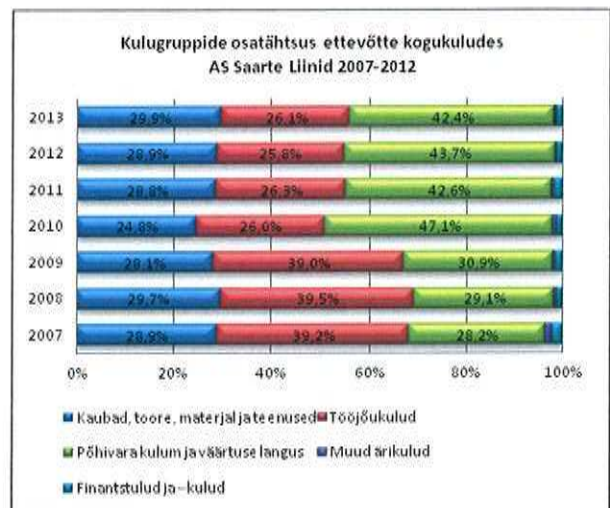
Seoses finantsaruandluse koostamisega IFRS põhimõtetest lähtuvalt, kajastatakse ettevõtte majandusaasta tuludes ka aruandeaasta jooksul sihtfinantseeringu arvelt soetatud põhivara ja amortisatsioon. 2013. aastal moodustas sihtfinantseeritud põhivara amortisatsioon kokku 1 674 031 eurot ehk 25,2% majandusaasta kogutuludest, 2012. aastal aga 1 672 624 eurot ehk 26,0% majandusaasta kogutuludest. Kuna põhiosa viimastel aastatel teostatud sihtfinantseeritud investeeringutest on põhivarana arvele võetud ning uusi samamahulisi sihtfinantseeritavaid projekte lähiaastatel ei kavandata, prognoosib AS Saarte Liinid tululiigi osatähtsuse jätkuvat langust.

2014. aasta eelarves moodustab sihtfinantseeritud põhivarade amortisatsiooni kajastamine 24,3% ettevõtte kogutuludest.

Kulud: AS Saarte Liinid kulud moodustasid 2013. aastal kokku 5 766 552 eurot, kasvades aastaga 235 978 euro võrra ehk 4,3%. Võrdlusperioodil, 2012. aastal, olid tegevuskulud kokku 5 530 574 eurot, kasvades eelmise aastaga võrreldes 376 938 euro võrra ehk 73%.

Äriühingu kuludest suurima osatähtsusega (42,4%) oli aruandeaastal põhivarade kulum ja väärtuse langus kogusummas 2 442 747 eurot, kasvades aastaga 25 966 euro võrra ehk 1,1%. 2012. aastal oli põhivarade kulum ja väärtuse langus kokku 2 416 781 eurot, kasvades aastaga 218 833 euro võrra ehk 9,9%. Suuremad muutused põhivarade kulumis toimusid perioodil 2008-2012, kui võeti arvele majandusaastate jooksul teostatud mahukad investeeringud sadamates, ja kanti maha amortiseerunud või rekonstrueerimise käigus utiliseeritud varad. Soetatud põhivara maht 2013. aastal vähenes, ning amortisatsioonikulude osatähtsuse kasv võrreldes teiste kululiikidega peatus.

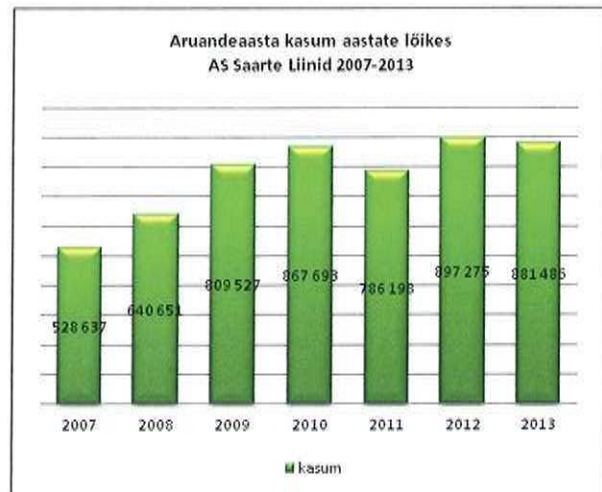
Osatähtsusest teisel kohal (29,9%) oli ettevõtte põhitegevuseks vajalike kaupade, materjali ja teenuste ostuga seotud kulud, mis aruandeaastal moodustasid kokku 1 721 710 eurot, kasvades aastaga 122 589 euro võrra ehk 7,7%. 2012. aastal olid kaupade, materjali ja teenuste ostuga seotud kulud kokku 1 599 121 eurot, kasvades aastaga 116 389 euro võrra ehk 7,8%. Antud kulugrupi mahu kasv on samuti seotud kasvanud tegevuskulude mahuga rekonstrueeritud ja laiendatud sadamates. Majandusaastal tõi suurima kasvu kaasa soetatud põhivara garantii ja hoolduskohustuse täitmisega seotud sisseostetud teenuste mahu kasv.

AS Saarte Liinid viimase olulise ja osatähtsusest kolmanda (26,1%) kulugrupi moodustasid 2013. aastal tööjõukulud. Aruandeaasta tööjõukulude kogusumma oli 1 506 689 eurot, kasvades aastaga 77 376 euro võrra ehk 5,4%. 2012. aastal olid tööjõukulud kokku 1 429 313 eurot, kasvades aastaga 73 120 euro võrra ehk 5,4%. Tööjõukulude kasvu osas on ettevõtte olnud pigem konservatiivne ning oluline osa tööjõukulude kasvust on seotud koosseisu baastasude osalise korrigeerimisega.

3.4. Tegevuskasum, -marginaal ja EBITDA

AS Saarte Liinid kasum oli aruandeaastal 881 486 eurot, vähenedes aastaga -15 789 eurot ehk 1,8%. 2012. aastal oli kasum 897 275 eurot, kasvades aastaga 111 077 eurot ehk 14,1%. Ettevõtte kasumimarginaal oli 2013. aastal kogutuludega võrreldes 13,2%, müügituludega võrreldes aga 17,8%. Võrdlusperioodil, 2012. aastal, olid analoogsed näitajad vastavalt 14,0% ja 18,9%. Kasumi vähenemise tõi kaasa müügieesmärkide mittetäitmine, eelarves kavandatud kulude mahtu hoiti pigem kokku. Võib väita, et AS Saarte Liinid majandustegevuse efektiivsus on küllalt stabiilne, samas avaldab põhivarade mahu kiire kasv üha suuremat mõju ettevõtte EBITDA-le (kasum enne intressitulu ja -kulu, tulumaksu ja kulumit). 2013.

aastal oli AS Saarte Liinid EBITDA kokku 1 725 004 eurot, kasvades aastaga 15 621 euro võrra ehk 0,9%. 2012. aastal oli ettevõtte EBITDA 1 709 383 eurot, kasvades aastaga 161 038 euro võrra ehk 10,4%.

3.5. Varade tootlus

AS Saarte Liinid varade tootlus (kasum jagatud varade mahuga) oli 2013. aastal 1,5%. Võrreldes 2012. aasta sama 1,5% suuruse tootlusega on näitaja püsinud stabiilsena, kuid infrastruktuuri ettevõtte jaoks on siiski tegu madala näitajaga.

Varade tootluse madal tase on eelkõige seotud eelpool kirjeldatud põhivarade mahu kiire kasvuga, millest suur osa ei ole aga veel kasutusele võetud. Lisaks on oluline osa AS Saarte Liinid põhitegevuse tuludest, eelkõige just liinilaevade teenindamiselt saadavad tulud, seotud pikaajaliste koostöölepingutega, mille muutmine on aeganõudev või eeldab uute riigipoolsete hankemenetluste läbiviimist liinioperaatorite leidmiseks. Samas näeb ettevõtte juhtkond võimalusi varade tootluse tõstmiseks ja seda just osutatavate vabaturuteenuste, peamiselt kaubavedude teenindamise näol.

4. INVESTEERINGUD, SOETUSED JA ARENGUVÄLJAVAAETED

2013. aastal investeeris AS Saarte Liinid uutesse infrastruktuuriobjektidesse ja olemasolevate objektide parendamisse, seadmete soetamisse ning uuringutesse ja projekteerimisse kokku 2 942 960 eurot, mis oli 2 799 358 eurot ehk 48,7% vähem kui 2012. aastal, mil investeeriti kokku 5 742 318 eurot. Investeeringute mahu vähenemine on tingitud Euroopa Liidu Ühtekuuluvusfondist rahastatud projekti lõppemisega 2012.aastal. Aruandeaasta olulisemad tööd tehti omavahendite ja laenu arvelt ning raha paigutamise sihtotstarbed olid järgmised:

- **Euroopa Liidu Regionaalfondi projekt:** 2013. aastal jätkati süvendustöid Munalaiu sadama akvatooriumis. Kokku teostati aruandeperioodil töid 914 425 euro eest, sealhulgas fondi vahenditega 881 506 euro eest ja omafinantseeringuga 32 919 euro eest.
- **Riigieelarvelistest vahenditest rahastatud:** Jätkati 2011. aastal alustatud Naissaare sadama rekonstrueerimisprojekti. 2013.aastal teostati riigieelarvelistest vahenditest rekonstrueerimistöid kokku 240 005 euro ulatuses, antud projekt jätkub ka 2014. aastal.
- **Ettevõtte omavahenditest ja laenude arvelt rahastatud projektid:** 2013. aastal teostati omavahendite, laenude või riigieelarveliste vahendite arvelt põhivaraga seotud investeeringuid kokku 1 749 011 euro ulatuses. Projekteerimis- ja uurimistöid telliti aruandeaastal omavahendite arvel 27 353 euro eest, laenude põhiosa tagasimakseid teostati 415 426 euro ulatuses. Aruandeaasta suurimaks omavahendite arvelt teostatud investeeringuks Rohuküla sadama kai nr 1 ja kai teenindamiseks vajalike laoplatside ehitamine kokku 1 613 917 euro eest.

Seoses Euroopa Liidu struktuurfondide uue rahastamisperioodi algusega tuleb 2014. aastal arvestada uute toetusmeetmete ning rahastamistingimuste väljatöötamisega ja abikõlblike projektide selgitamiseks vajaliku ajakuluga. Seetõttu kavandab AS Saarte Liinid investeeringute ja soetuste mahu mõningast vähenemist 2014. aastal. Kokku on kavas investeerida 1 573 300 eurot, millest Euroopa Liidu Regionaalfondi projektis tehakse töid 136 500 euro ulatuses, sealhulgas omafinantseeringuga 11 180 euro ulatuses. Ettevõtte omavahenditest ja muudest allikatest rahastatud projektidele on kavandatud investeeringuid kogusummas 2 725 556 eurot, sealhulgas on projekteerimis- ja uurimistöödeks kavandatud 150 000 eurot. Laenude põhiosa tagasimakseteks kasutatakse 430 000 eurot. Suurimateks omavahendite ja laenude arvelt teostatud investeeringuteks on akvatooriumi kaasajastamine ja süvendamine Rohuküla sadamas 375 000 euro ulatuses, Kihnu sadamahoone ehitus 280 000, kai rekonstrueerimine Virtsu sadamas 150 000 euro ulatuses ja kopp-laaduri soetamine Virtsu sadamale 130 000 euro ulatuses.

2014. aasta oluliseimaks ülesandeks on AS Saarte Liinid äriühingu uue arengukava koostamine perioodiks 2014-2020. Eelmises, aastateks 2007-2013 koostatud arengukavas toodud eemärgid on sisuliselt saavutatud ning uute arenguprioriteetide täpsustamine vajalik. Lisaks on oluline ettevõtte vajaduste ja võimaluste kooskõlastamine Euroopa Liidu struktuurfondide võimalike toetusmeetmetega uuel, 2014. aastal algaval rahastamisperioodil. Uue arengukava reaalne koostamine on võimalik peale Euroopa liidu vahendite jaotuskava kinnitamist Vabariigi Valitsuse ning Majandus- ja Kommunikatsiooniministeeriumi poolt.

5. KVALITEEDI- JA KESKKONNAJUHTIMINE

AS Saarte Liinid majandustegevuse ja rekonstrueerimistööde mõju sadamate lähiümbruse elustikule ning keskkonnale on üldjuhul väike. Ettevõtte poolt peetavates sadamates on tegemist pikka aega kasutusel olnud sadamakohtade ja keskkonnaga. Sadamate rekonstrueerimisel on pigem püütud luua piirkonna kaldaala ja veestiku kaitseks paremad tingimused.

Kõigi oluliste arenguprojektide elluviimisel on AS Saarte Liinid tellinud keskkonnamõju hinnangud (KMH) vastavalt seaduses ettenähtud nõuetele. Regulaarselt uuritakse ja kontrollitakse nii sadamate olemasoleva kui kavandatava tegevuse ning selle võimalike alternatiivlahendustega kaasnevat keskkonnamõju. Senise seirekogemuse baasil võib öelda, et AS Saarte Liinid sadamates kaasneb märkimisväärne keskkonnamõju faktiliselt ainult rekonstrueerimisega seotud süvendamis- ja kaadamistöödest, samas on sadamate akvatooriumites süvendamisel teiseldatav pinnas regioonile iseloomulik, peamiselt peenefraktsiooniline muda või savimuda, ning see ei ole reostatud.

AS Saarte Liinid sadamate rekonstrueerimine ja eksploatatsioon vastavad parima võimaliku tehnika ja tehnoloogia nõuetele. Kui ehitustegevuse, süvendamise ja hilisema eksploatatsiooni käigus selgub mingi erilise ohuga avariiline olukord (reostus, torm), tegevus peatatakse ja võetakse kasutusele meetmed, et oht saaks kõrvaldatud. Sadamate piirkonna elustik, mida rekonstrueerimise käigus mõjutatakse, taastub kiiresti peale tööde lõpetamist ja ala stabiliseerumist. Ehituse perioodil ja sadamate hilisemas eksploatatsioonis kehtib põhimõte „saastaja maksab”. Vastutuse nõuded saastamise vältimiseks ja õnneluse korral on kirjalikult fikseeritud töövõtu – ja liinilepingutes. Negatiivseid mõjusid kaitsealadele ja Natura 2000 aladele, võtmeliikidele ning eesmärkidele sadamate hilisema eksploatatsiooni käigus ei teki, kui rakendatakse soovitatud leevendusmeetmeid ja piiranguid.

Sadamate rekonstrueerimisel kasutatav parim võimalik tehnika ja tehnoloogia on keskkonnasõbralikud, rekonstrueerimine ja arendamine omakorda võimaldavad sadamas teenindavatele liinidele tuua keskkonna- ja energiasäästlikumad, ökonoomsemad, suurema mahutavusega laevad, mis annavad suure panuse piirkonna keskkonda säästvate hoiule võrreldes olemasolevate tingimustega.

Suuremate projektide keskkonnamõjude jälgimiseks on sõlmitud eraldi seirelepingud:

- Heltermaa sadama rekonstrueerimise süvendus- ja kaadamistöödega seotud seire teostamine (Tallinna Tehnikaülikooliga);
- Rohuküla sadama rekonstrueerimise süvendus- ja kaadamistöödega seotud seire teostamine (Tartu Ülikooliga);
- Virtsu sadam kai nr. 8 ehitamise, süvendus- ja kaadamistöödega seotud seire teostamine (Tartu Ülikooliga).

7. ORGANISATSIION JA PERSONAL

7.1. Töötajad

Koosseis ja töötajate arv

Seisuga 31.12.2013 oli AS Saarte Liinid koosseisu kuuluvate inimeste tegelik arv kokku 93, neist:

- juhatuse liikmetena 2 inimest
- koosseisuliste põhitöötajatena 90 inimest (sh projektijuhtimise üksus 3)
- tähtajalise lühiajalise asendustöötajana 1 inimene

Töötajate üldarvust oli 2013. aastal osalise tööajaga 3 inimest (Piirissaare-Laaksaare sadamakapten 0,75 koormusega, Sõru sadama koristaja 0,5 koormusega ja Triigi sadama koristaja 0,5 koormusega. 2013. aasta suveperioodil kasutati hooajalist lisatööjõudu tähtajaliste töölepingutega, kokku 4 inimest (Roomassaare jahisadam 2 ülevaatajat, Kuivastu jahisadam 2 ülevaatajat).

Tabel 2. Töötajate arvu võrdlus struktuuriüksuste lõikes 2012 ja 2013. aastatel 31.12 seisuga:

Struktuuriüksus	Töötajate arv	
	31.12.2012	31.12.2013
Juhatus	2	2
Keskkontor	8	8
Projektijuhtimise üksus	x	3
Kuivastu	13	13
Virtsu	11	11
Heltermaa	11	11
Rohuküla	9	8
Sõru	3	3
Sviby	2	2
Roomassaare	6	6
Ringsu	1	2
Abruka	1	1
Triigi	3	3
Munalaiu	5	5
Kihnu	3	3
Piirissaare	2	2
Laaksaare	2	2
Naissaare	1	1
Süvendustööd	3	3
Töölaev	3	3
Koosseisulised töötajad kokku	89	92
Lisaks:		
ÜF projektijuhtimise üksus	2	x
Ajutised asendustöötajad	1	1
Lapsehoolduspuhkuse kasutajad	2	0
Kõik töötajad kokku	94	93

2013. aasta jooksul toimunud koosseisu muudatused:

- 1.01.2013 tõsteti Triigi sadama koristaja ametikoha koormust 0,25-lt 0,5-le
- 1.01.2013 muudeti Sviby ja Sõru sadama ülevaatajate ning Laaksaare sadama valvuri periooditi muutuva koormusega ametikohad alaliselt 1,0 koormusega ametikohtadeks
- 1.01.2013 moodustati koosseisuvälise ÜF projektijuhtimise üksuse asemele koosseisuline projektijuhtimise üksus, kuhu kuulub kaks ehituse projektijuhi ametikohta ja üks vanemspetsialisti ametikoht
- 1.04.2013 moodustati Ringsu sadama valvuri ametikoht (tähtajatu)
- 1.04.2013 moodustati töölaeva madruse ametikoht (tähtajatu)
- 1.10.2013 moodustati keskkontori koosseisu 1,0-koormusega väikelaevasadamate arenduse (SL Marinas) projektijuhi tähtajaline ametikoht (tähtajaga kuni 30.09.2014)
- 9.10.2013 moodustati keskkontori koosseisu 0,6-koormusega tähtajaline arhiivikorrastaja ametikoht (tähtajaga kuni 31.12.2013).

Brutotöötasu

AS Saarte liinid töötajatele maksti 2013. aastal töötasu kokku 1,104 miljonit eurot, 2012. aastal 1,099 miljonit eurot. Ettevõtte keskmine brutotöötasu oli 2013. aastal 937 eurot kuus, 2012. aasta keskmine brutotöötasu 871 eurot kuus.

Keskmise töötasu 7,6 % suurune kasv on eelkõige tingitud ettevõtte koosseisulistele töötajatele makstud omateenitud vahendite mahust sõltuvate lisatasude kasvust. Põhitöötasu tõsteti AS Saarte Liinid töötajatel 2013. aastal osaliselt juhtudel, kus täpsustati ja lisati töökohustusi või suurendati töökoormust.

8. HEA ÜHINGUJUHTIMISE TAVA ARUANNE

Tulenevalt riigivaraseaduse § 88 lõike 1 punktist 10 on AS-i Saarte Liinid, kui riigile kuuluval äriühingul, kohustus rakendada äriühingu juhtimisel Hea Ühingujuhtimise Tava (edaspidi HÜT) ning kirjeldada selle järgimist ühingujuhtimise aruandena majandusaasta aruande koosseisus.

AS Saarte Liinid lähtub äriühingu juhtimisega seotud küsimuste lahendamisel HÜTi soovituslikest juhistest mõningate eranditega. Alljärgnevalt on esitatud HÜTi sätted, mida ei järgita, ja lisatud põhjendused mittejärgimise kohta.

8.1. Üldkoosolek

AS Saarte Liinid ei järgi alljärgnevaid HÜTi punkte:

Punkt 1.2.1 - üldkoosoleku kokkukutsumise teade tehakse samaaegselt selle saatmisega aktsionäridele ja/või avaldamisega üleriigilise levikuga päevalehes kättesaadavaks ka emitendi veebilehel.

Punkt 1.2.3 - samaaegselt seaduses sätestatud üldkoosoleku kokkukutsumise tingimuste täitmisega avalikustab juhatus emitendi veebilehel päevakorraga seotud olulise teabe, mis on talle esitatud või muul viisil kättesaadav.

Punkt 1.2.4 - mõistliku aja jooksul enne üldkoosoleku toimumist avaldab nõukogu emitendi veebilehel enda ettepanekud päevakorras olevate teemade kohta.

Punkt 1.3.1 - üldkoosoleku juhatajaks ei valita nõukogu esimeest ega juhatuse liiget.

Punkt 1.3.2 - üldkoosolekul osalevad juhatuse liikmed, nõukogu esimees ning võimalusel ka nõukogu liikmed ja vähemalt 1 audiitoritest.

Punkt 1.3.3 - emitent teeb vastavate tehniliste vahendite olemasolul ning juhul, kui see ei ole talle liiga kulukas, üldkoosoleku jälgimise ja sellest osavõtu võimalikuks sidevahendite kaudu (nt internet).

Ülaltoodud HÜTi juhiste mittejärgimine on tingitud asjaolust, et AS-i Saarte Liinid ainuaktsionäriks on Eesti Vabariik ning aktsionäri õiguste teostajaks on Majandus- ja Kommunikatsiooniministeerium, mida esindab aktsionäride üldkoosolekul majandus- ja kommunikatsiooniminister. Aktsionäri õiguste teostamine ja esindaja volitused on sätestatud RVSis ning üldkoosolekute toimumine ja sellel osalejad määratakse vastavalt vajadusele kooskõlastatult ainuaktsionäriaga.

8.2. Nõukogu

AS Saarte Liinid nõukogu koosneb kuuest liikmest. Vastavalt RVS § 81 lg 2 valib ainuaktsionäri esindaja, kelleks on majandus- ja kommunikatsiooniminister, pooled nõukogu liikmed ise (3 liiget) ja pooled rahandusministri ettepanekul (3 liiget). AS Saarte Liinid ei järgi HÜTi punkti 3.2.2 - vähemalt pooled emitendi nõukogu liikmetest on sõltumatud. Nõukogu liikmed valivad ainuaktsionäri otsusega nimetatud nõukogu liikmete hulgast nõukogu esimehe, kes korraldab nõukogu tööd.

Tulenevalt RVS-i §-st 80 valitakse nõukogu liikmeks isik, kes omab nõukogu liikme ülesannete täitmiseks vajalikke teadmisi ja kogemusi, arvestades äriühingu tegevus- ning finantsvaldkonda ning võimelisust tegutseda temalt oodatava hoolsusega ning ametikohale esitatavate nõuete kohaselt, lähtudes äriühingu eesmärkidest ja huvidest ning vajadusest tagada riigi kui aktsionäri huvide tõhus kaitse.

Nõukogu teostab järelevalvet juhatuse tegevuse üle, osaleb äriühingu tegevuse planeerimisel ja juhtimisel ning otsustab äriühingu igapäevase majandustegevuse raamest väljuvate tehingute teostamise üle. Nõukogu tegutseb iseseisvalt ja äriühingu ning aktsionäri huvides. Nõukogu peamiseks töövormiks on koosolek. 2013. aastal toimus 5 nõukogu koosolekut ja võeti vastu 7 otsust koosolekut kokku kutsumata. 2013. aastal oli AS Saarte Liinid nõukogu koosseis järgmine: Ain Tatter, Marek Uusküla, Urve Tiidus, Mart Maastik, Tarmo Mänd ja Toomas Takkis.

Nõukogu on moodustanud auditikomitee. 3-liikmelise auditikomitee ülesandeks on osaleda nõukogu nõustava organina järelevalve teostamisega seotud küsimustes, sh jälgida ja analüüsida finantsinformatsiooni töötlemist, riskijuhtimise ja sisekontrolli tõhusust, raamatupidamise aastaaruande koostamise ja audiitorkontrolli protsessi. Auditikomitee liikmeteks olid 2013. aastal Kaie Karniol, Marek Uusküla ja Toomas Takkis. Aasta jooksul toimus 5 auditikomitee koosolekut.

Vastavalt HÜTi punktile 3.2.5 esitatakse alljärgnevalt andmed 2013. aastal makstud ASi Saarte Liinid nõukogu liikmete tasu suuruse ja tasustamise korra kohta. Nõukogu liikme määramise ja tasustamise kord on sätestatud RVS §-s 85. Nõukogu liikmetele, kes nõukogu otsuse vastuvõtmisel ei osalenud, nõukogu koosoleku toimumise kuu eest tasu ei maksta. Tasustamiskorra kohaselt makstakse täiendavat tasu auditikomitee liikmeteks olevatele nõukogu liikmetele nende komitee koosolekul osalemise eest 25 % nõukogu liikme tasust. Nõukogu liikmetele lahkumishüvitist ei maksta. Täiendavat tasu 2013. aastal nõukogu liikmetele ei makstud.

Nõukogu ja selle juurde moodustatud auditikomitee liikmetele maksti 2013. aasta eest tasusid kokku 27 838 eurot ning võrdlusperioodi, 2012. aasta eest 28 015 eurot.

8.3. Juhatus

2013. aastal juhtis AS Saarte Liinid majandustegevust nõukogu otsusega ametisse valitud kaheliikmeline juhatus, mille koosseisu kuuluvad Villu Vatsfeld ja Peeter Oopkaup. Juhatusesse valiti 2012. aastal vastavalt kehtivale põhikirjale tähtajaliselt kolmeks aastaks. Tähtaja möödumisel on nõukogul õigus teha üldkoosolekule ettepanek juhatuse volituste tähtaja pikendamiseks või uue juhatuse koosseisu valimiseks. Juhatus liikmete vastutusvaldkonnad on piiritletud ning tööülesanded ja vastutus kirjeldatud juhatuse liikmetega sõlmitud lepingutes.

Juhatuses Villu Vatsfeld juhib ja esindab äriühingut tegevjuhina ning täidab ühingu finantsjuhi ülesandeid, vastutades ettevõtte majandusarvestuse ja finantsstegevuse valdkonna eest. Juhatus liige-ehitusjuht Peeter Oopkaup vastutab sadamate halduse ja arendusega seotud ehituslike ja tehniliste valdkondade eest ning sadamatega seotud uurimis- ja projekteerimistööde korraldamise eest.

Vastavalt HÜTi punktile 2.2.7 esitatakse alljärgnevalt andmed 2013. aastal ASi Saarte Liinid juhatuse liikmetele makstud juhatuse liikme tasude suuruse kohta ning kirjeldatakse lahkumishüvitiste ja täiendavate tasude määramise süsteemi. Lahkumishüvitist makstakse juhatuse liikmele vaid juhul, kui ta kutsutakse tagasi nõukogu poolt enne tema ametiaja lõppu ning talle makstav hüvitis ei või ületada juhatuse liikme kolme kuu tasu.

Juhatus liikmete tasumäärad ja lahkumishüvitised on määratletud juhatuse liikmetega sõlmitud nõukogu poolt kooskõlastatud lepingutes. Juhatus liikmele makstava täiendava tasu ning lahkumishüvitise suuruse piirmäärad on sätestatud RVS § 86 lg-s 2 ja 3, millest tulenevalt riigile kuuluva äriühingu juhatuse liikmele makstava täiendava tasu suurus kokku ei või ületada juhatuse liikme nelja kuu tasu. 2013. aastal maksti nõukogu otsuse alusel AS Saarte Liinid juhatuse liikmetele lisatasu kahe kuutasu ulatuses.

Juhatus liikmetele maksti 2013. aasta eest tasu kokku 86 278 eurot, sealhulgas preemiana edukate majandustulemuste eest 12 160 eurot. 2012. aasta eest maksti juhatusele tasu 119 721 eurot, sealhulgas preemiana edukate majandustulemuste ja olulise tööpanuse eest 17 839 eurot. Juhatusle makstud tasude vähenemine on seotud AS Saarte Liinid juhtimisstruktuuri muutmisega 2012.aastal, kui seni kolmeliikmeline juhatus asendati kaheliikmelisega.

2013. aasta eest juhatusele makstud tasule võib lisanduda täiendav tasu juhatuse liikmete ühe kuutasu ulatuses 2013. aasta majandustulemuste eest, mis otsustatakse nõukogu poolt peale majandusaasta aruande kinnitamist.

Tabel 3. Ülevaade 2013. aastal toimunud üldkoosolekust, nõukogu ja auditikomitee koosolekust

• Ainuaktsionäri otsused

	Kuupäev ja koht	Päevakord
1.	16.05.2013 Tallinnas (MKM)	AS Saarte Liinid nõukogu liikme nimetamine uueks tähtjaks

• AINUAKTSIONÄRI KORRALINE ÜLDKOOSOLEK

	Kuupäev ja koht	Päevakord
1.	25.04.2013 Tallinnas (MKM)	1. Lõppenud majandusaasta kokkuvõte 2. 2012.a. majandusaasta aruande kinnitamine 3. 2012.a. puhaskasumi jaotamise otsuse kinnitamine 4. Järgmise majandusaasta ootused 5. Omaniku ootused äriühingule 6. Muud koosolekul tõstatatud teemad

• Nõukogu koosolekud

	Kuupäev ja koht	Põhipäevakorrapunkte	Muud küsimused
1.	22.03.2013 Tallinnas	7	2
2.	07.06.2012 Tõstamaal	5	4
3.	14.08.2013 Vormsil	2	4
4.	08.11.2013 Tallinnas	8	2
5.	19.12.2013 Saaremaal	7	1

• Nõukogu otsused koosolekut kokku kutsumata (hääletusprotokolliga)

	Kuupäev	Päevakord
1.	25.06.2013 e-posti teel	Juhatuse taotlus nõusoleku saamiseks kompromissi sõlmimiseks Harju Maakohtus olevas tsiviilasjas „AS Saarte Liinid hagi ERGO Insurance SE vastu kindlustushüvitise saamiseks”

• Nõukoguga arutatud küsimused e-kirjavahetuse teel

	Ajavahemik	Teema
1.	06.02.2013	1. 2012. aasta aruandega seotud mahakandmised - Ebatõenäoliselt laekuvate arvete kuluks kandmine - Põhivarade mahakandmine
2.	15.-22.02.2013	1. AS Saarte Liinid 2013. aasta eelarve kinnitamine 2. AS Saarte Liinid 2013. aasta Investeeringute ja soetuste kava kinnitamine
3.	23.04.2013	1. Varade müük

• Auditikomitee koosolekud

	Kuupäev ja koht	Põhipäevakorrapunkte	Muud küsimused
1.	22.03.2013 Tallinnas	5	-
2.	07.06.2012 Tõstamaal	7	-
3.	13.08.2013 Tallinnas	6	“
4.	08.11.2013 Tallinnas	7	“
5.	20.12.2013 Kuressaares	5	“

8.4. Finantsaruandlus ja auditeerimine

AS Saarte Liinid koostab finantsaruandeid vastavalt Euroopa Liidus kehtivatele rahvusvahelistele finantsaruandluse standarditele (kuni 31.12.2011 vastavalt riigi heale raamatupidamistavale). Juhatuse koostatud 2013. majandusaasta aruannet kontrollib sõltumatu vandeaudiitor. AINUAKTSIONÄRI otsuse alusel on 2013. aasta majandusaasta audiitoriks nimetatud audiitorfirma AS Deloitte Audit Eesti.

RAAMATUPIDAMISE AASTAARUANNE

Finantsseisundi aruanne

Eurodes, seisuga 31. detsember

	Lisa	31.12.2013	31.12.2012
VARAD			
KÄIBEVARA			
Raha		78 148	110 424
Nõuded	5	1 587 755	1 339 870
Ettemaksed	5	0	66 687
Varud	6	16 545	671
KÄIBEVARA KOKKU		1 682 448	1 517 652
PÕHIVARA			
Materiaalne põhivara	7	57 467 170	56 948 117
Immateriaalne põhivara	8	30 351	37 025
PÕHIVARA KOKKU		57 497 521	56 985 142
VARAD KOKKU		59 179 969	58 502 794
KOHUSTUSED JA OMAKAPITAL			
LÜHIAJALISED KOHUSTUSED			
Lühiajalised laenukohustused	10	1 238 481	1 501 031
Võlad ja ettemaksed	9	637 107	1 701 046
LÜHIAJALISED KOHUSTUSED KOKKU		1 875 588	3 202 077
PIKAAJALISED KOHUSTUSED			
Pikaajalised laenukohustused	10	4 639 664	3 158 399
Sihtfinantseerimine	11	38 185 947	38 545 034
PIKAAJALISED KOHUSTUSED KOKKU		42 825 611	41 703 433
KOHUSTUSED KOKKU		44 701 199	44 905 510
OMAKAPITAL	12		
Aktiivkapital		6 636 600	6 636 600
Kohustuslik reservkapital		663 660	663 660
Eelmiste perioodide jaotamata kasum		6 297 024	5 399 749
Aruandeaasta kasum		881 486	897 275
OMAKAPITAL KOKKU		14 478 770	13 597 284
KOHUSTUSED JA OMAKAPITAL KOKKU		59 179 969	58 502 794

Koondkasumiaruanne

Eurodes, aasta kohta

	Lisa	2013	2012
Müügitulu	15	4 943 850	4 739 314
Saadud toetused	16	1 674 031	1 672 624
Muud äritulud	17	30 157	15 911
Kaubad, toore, materjal ja teenused	17	-1 339 658	-1 224 607
Mitmesugused tegevuskulud	17	-382 052	-374 514
Tööjõukulud	17	-1 506 689	-1 429 313
Põhivara kulum ja väärtuse langus	17	-2 442 747	-2 416 781
Muud ärikulud		-20 604	-17 408
ÄRIKASUM		956 288	965 226
Finantstulud ja -kulud	18	-74 802	-67 951
KASUM ENNE TULUMAKSUSTAMIST		881 486	897 275
ARUANDEAASTA KASUM		881 486	897 275
ARUANDEAASTA KOONDKASUM		881 486	897 275

Rahavoogude aruanne (kaudne)

Eurodes, aasta kohta

<u>Rahavood äritegevusest</u>	Lisa	2013	2012
Puhaskasum		881 486	897 275
Põhivara amortisatsioon ja allahindlus	7,8,17	2 442 747	2 416 781
Saadud sihtfinantseerimise amortisatsioon	16	-1 674 028	-1 672 624
Finantstulud	18	0	-5
Finantskulud	18	74 802	67 956
Äritegevusega seotud nõuete ja ettemaksete muutus	5	-54 189	32 428
Varude muutus	6	-15 874	0
Äritegevusega seotud kohustuste ja ettemaksete muutus	9	-824 438	312 026
Kokku rahavood äritegevusest		830 506	2 053 837
<u>Rahavood investeerimistegevusest</u>			
Materiaalse ja immateriaalse põhivara soetus	7,8	-2 006 695	-4 290 829
Saadud intressid	18	0	5
Kokku rahavood investeerimistegevusest		-2 006 695	-4 290 824
<u>Rahavood finantseerimistegevusest</u>			
Saadud laenud	10	2 090 934	2 218 309
Saadud laenude tagasimaksed	10	-872 219	-415 426
Saadud varade sihtfinantseerimine	7	0	595 052
Makstud intressid	18	-74 802	-67 956
Kokku rahavood finantseerimistegevusest		1 143 913	2 329 979
Rahavood kokku		-32 276	92 992
Raha ja raha ekvivalendid aasta algul		110 424	17 432
Raha ja raha ekvivalentide muutus		-32 276	92 992
Raha ja raha ekvivalendid aasta lõpul, sh		78 148	110 424
<i>Sularaha</i>		<i>11 411</i>	<i>15 221</i>
<i>Arveldusarvete jäägid</i>		<i>66 737</i>	<i>95 203</i>

Omakapitali muutuste aruanne

Eurodes, aasta kohta

	Lisa	Aktsiakapital	Kohustuslik reservkapital	Jaotamata kasum	Kokku
Seisuga 31.12.2011	12	6 636 600	662 444	5 400 966	12 700 009
Aruandeaasta kasum				897 275	897 275
Reservkapitali suurendamine			1 216	-1 216	0
Seisuga 31.12.2012	12	6 636 600	663 660	6 297 025	13 597 285
Aruandeaasta kasum				881 486	881 486
Seisuga 31.12.2013	12	6 636 600	663 660	7 178 511	14 478 770

Täiendav informatsioon omakapitali komponentide kohta on avalikustatud lisas 12.

Alkajastatud identifitseerimiseks:

AS Olenem, Andri Nesti

Raamatupidamise aastaaruande lisad

Lisa 1 Raamatupidamise aastaaruande koostamise alused

1. Teave äriühingu kohta

AS Saarte Linnid on 01. juulil 1994 teede- ja sideministri 31. mai 1994 käskkirjaga nr 90 asutatud äriühing. Finantsaruanded on juhatuse poolt koostatud ja avalikustamiseks heaks kiidetud 04. aprillil märtsil 2014. Aastaaruande vaatab läbi nõukogu ja kinnitab aktsionäri üldkoosolek. Aktsionäri üldkoosolekul on õigus teha aastaaruandes muudatusi.

2. Üldpõhimõtted

AS-i Saarte Linnid 2013. aasta raamatupidamise aastaaruanne on koostatud kooskõlas rahvusvaheliste finantsaruandluse standarditega (IFRS), nagu need on vastu võetud Euroopa Liidu poolt, ning Eesti Vabariigi Riigi raamatupidamise üldeeskirjaga. Raamatupidamise aastaaruanne on koostatud eurodes ning kasutades soetusmaksumuse meetodit, v.a. juhtudel, kui arvestuspõhimõtetes alljärgnevalt on kirjeldatud teisiti.

Kõigil perioodidel kuni 31. detsembril 2011 lõppenud aastani koostas Ettevõtte finantsaruandeid vastavalt kohalikule raamatupidamistavale (Eesti Heale Raamatupidamistavale). Alates 01.jaanuarist 2012 on ettevõtte on koostanud vastavuses IFRS'iga. Täiendav teave IFRS'i kasutuselevõtmise kohta Ettevõttes on esitatud lisas 2.

Järgnevalt on välja toodud peamised olulisemad arvestuspõhimõtted ja hindamisalused.

3. Olulised arvestuspõhimõtted

A. Tulu kajastamine

Tulu kajastatakse saadud või saadaoleva tasu õiglases väärtuses. Kui tasumine toimub tavatingimustest pikema perioodi jooksul, kajastatakse tulu saadava tasu nüüdisväärtuses. Tulu teenuse müügist kajastatakse teenuse osutamisel.

Intressitulu kajastatakse tekkepõhiselt lähtudes sisemisest intressimäärast.

B. Raha ja raha ekvivalendid

Rahana ja raha ekvivalentidena on kajastatud rahavoogude aruandes kassas ja panga arvelduskontodel olevat raha. Rahavoogude aruanne on koostatud kaudsel meetodil.

C. Finantsvarad

Ettevõtte liigitab oma finantsvarasid järgmistesse klassidesse: raha ning nõuded.

Nõuded on fikseeritud või kindlaksmääratavate maksetega tuletisinstrumentideks mitteklassifitseeruvad finantsvarad, mis ei ole noteeritud aktiivsel turul. Neid kajastatakse käibevarade koosseisus, välja arvatud nõudeid, mille tähtaeg on pikem kui 12 kuud alates aruande kuupäevast ja mida kajastatakse põhivaradena.

Nõuded ostjate vastu võetakse esmalt arvele nende soetusmaksumuses ning kajastatakse edaspidi korrigeeritud soetusmaksumuses, kasutades efektiivse intressimäära meetodit, millest on maha arvatud allahindlused. Vara väärtuse langusest tingitud allahindlus kajastatakse juhul, kui eksisteerib objektiivseid tõendeid selle kohta, et ettevõtte ei suuda koguda kõiki saadaolevaid summasid vastavalt nõuete tingimustele. Sellisteks olukordadeks võivad olla ostjate olulised finantsraskused, pankrot, finantsiline reorganiseerimine või kohustuste mittetäitmine (enam kui 360 päeva üle tähtaja). Allahindluse summa on erinevus vara väärtuse ja kaetava väärtuse vahel, milleks on tulevikus oodatavate rahavoogude summa, diskonteerituna efektiivse intressimääraga. Vara väärtust vähendatakse konto "Ebatõenäoliselt laekuvad ostjate arved" kaudu ja kahjumi summa kajastatakse kasumiaruandes real „Kaubad, toore, materjal ja teenused“. Kui nõue ostja vastu on tunnistatud lootusetuks, kantakse see maha vähendades ühtlasi kontol "Ebatõenäoliselt laekuvad ostjate arved" selleks varem moodustatud eraldist.

Varem alla hinnatud nõude laekumisel või muude sündmuste korral, mis näitavad, et allahindlus ei ole enam põhjendatud, kajastatakse allahindluse tühistamine kasumiaruandes selle kulu vähendusena, kus allahindlus algselt kajastati.

Intressitulu nõuetelt kajastatakse kasumiaruandes real "finantstulud ja -kulud".

D. Varud

Varud võetakse arvele soetusmaksumuses, mis koosneb varude ostuhinnast, ostuga kaasnevast tollimaksust, muudest mittetagastatavatest maksudest ja soetamisega otseselt seotud veokuludest, millest on maha arvatud hinnaalandid.

Varude soetusmaksumuse kindlaks määramisel kasutatakse kaalutud keskmise soetusmaksumuse meetodit. Varud hinnatakse finantsseisundi aruandes lähtudes sellest, mis on madalam, kas soetusmaksumus või neto realiseerimismaksumus. Varude allahindlusi nende neto realiseerimismaksumusele kajastatakse aruandeperioodi kuluna kasumiaruandes real "kaubad, toore, materjal ja teenused".

E. Materiaalne põhivara

Materiaalseks põhivaraks loetakse varasid maksumusega alates 2 000 eurost ja kasuliku elueaga üle ühe aasta. Varad, mille kasulik eluiga on üle 1 aasta, kuid mille soetusmaksumus on alla 2 000 euro, kajastatakse kuni kasutusele võtmiseni väheväärtusliku inventarina (varudena) ja vara kasutusele võtmise hetkel kantakse 100%-liselt kulusse. Kuludesse kantud väheväärtuslike inventaride üle peetakse arvestust bilansiväliselt.

Materiaalne põhivara võetakse arvele tema soetusmaksumuses, mis koosneb ostuhinnast ja otseselt soetamisega seotud kulutustest.

Edaspidi kajastatakse materiaalsel põhivara finantsseisundi aruandes tema soetusmaksumuses, millest on maha arvatud akumulieeritud amortisatsioon ja võimalikud väärtuse langusest tulenevad allahindlused.

Juhul, kui materiaalse põhivara objekt koosneb üksteisest eristatavatest komponentidest, millel on erinevad kasulikud eluead, võetakse need komponendid raamatupidamises arvele eraldi varaobjektidena, määrates neile eraldi amortisatsiooninormid vastavalt kasulikule elueale.

Arvelevõetud materiaalse põhivaraga seotud hilisemad väljaminekud (näiteks mõne varaobjekti teatud osade asendamine) lisatakse varade bilansilisele väärtusele siis, kui on täidetud järgmised kriteeriumid:

Allkirjastatud identifitseerimiseks:

AS Deloitte Audit Eesti

(a) on tõenäoline, et ettevõtte saab sellest tulevikus majanduslikku kasu ning (b) nende soetusmaksumust on võimalik usaldusväärselt mõõta. Asendatud osad kantakse finantsseisundi aruandest välja. Kõik teised väljaminekud kajastatakse kuludena perioodil, mil vastavad kulutused tehti.

Materiaalse põhivara amortiseerimisel kasutatakse lineaarse amortisatsiooni meetodit. Amortisatsiooninorm määratakse igale põhivara objektile eraldi sõltuvalt selle kasulikust elueast. Amortisatsioonimäärad aastas on põhivara gruppidele järgmised:

• Maa	0%
• Ehitised ja rajatised	2-20 %
• Masinad ja seadmed	8-20 %
• Transpordivahendid	15-25 %
• Muu inventar, tööriistad ja sisseseade	20-40 %

Vara amortiseerimine lõpetatakse, kui vara lõppväärtus, milleks on summa, mida ettevõtte saaks vara võõrandamisel täna, juhul kui vara oleks sama vana ja samas seisukorras, nagu ta on eeldatavasti tema kasuliku eluea lõppedes, ületab tema bilansilist jääkmaksumust.

Materiaalse põhivara amortisatsioonimeetodid, -normid ja lõppväärtused vaadatakse üle vähemalt iga majandusaasta lõpul ja kui uued hinnangud erinevad eelnevatest, kajastatakse muutused raamatupidamislike hinnangute muutustena, s.t edasiulatuvalt.

Materiaalse põhivara bilansilise väärtuse võimalikku langust kontrollitakse juhtudel, kui mingid sündmused või asjaolude muutumine näitavad, et vara kaetav väärtus võib olla langenud alla tema bilansilise väärtuse. Kui sellised asjaolud on olemas, viib ettevõtte läbi vara kaetava väärtuse hindamise. Kui hinnanguline kaetav väärtus on väiksem kui bilansiline väärtus, siis hinnatakse see vara või raha genereeriva üksuse moodustavad varad alla kuni kaetava väärtuseni, milleks on kas sellest varast tulevikus saadavate rahavoogude nüüdisväärtus (ehk kasutusväärtus) või selle vara õiglane väärtus, mida on vähendatud müügikulutustega, olenevalt kumb on kõrgem. AS Saarte Liinid põhikirjalistest eesmärkidest tulenevalt peab ettevõtte lisaks äritegevusele tagama avaliku huvi teenuste osutamise saarte ja mandri vahelises ning saartevahelises ühenduses. Kuna kirjeldatud ühendused on alati vähemalt kahe sadama põhised, millistest iga sadam ei saa olla tulu genereeriv, vaadeldakse AS Saarte Liinid sadamaid tulu genereeriva üksusena komplekselt. Vara õiglase väärtuse määramisel kasutatakse vajadusel ettevõtteväliste ekspertide abi. Allahindlus kajastatakse aruandeperioodi kuluna kasumiaruande real "põhivara amortisatsioon ja väärtuse langus".

Kui hiljem vara kaetav väärtus on tõusnud üle vara bilansilise väärtuse, siis allahindlus tühistatakse ja suurendatakse vara bilansilist väärtust, kuid mitte suurema summani, kui bilansilise väärtuseni, mis varal oleks, kui allahindlust ei oleks tehtud. Vara allahindluse tühistamine kajastatakse kasumiaruandes samal real, kus kajastati ka varasem allahindlus.

Materiaalse põhivara kajastamine lõpetatakse vara võõrandamisel või siis, kui ettevõtte ei eelda selle vara kasutamisest või müügist enam majandusliku kasu saamist.

Materiaalse põhivara objektid, mis väga tõenäoliselt müüakse lähema 12 kuu jooksul, klassifitseeritakse ümber müügiotel põhivaraks, mida kajastatakse finantsseisundi aruandes eraldi real käibevara rühmas. Müügiotel põhivara amortiseerimine lõpetatakse ning seda kajastatakse kas bilansilises jääkmaksumuses või õiglasel väärtuses (miinus müügikulutused), sõltuvalt sellest, kumb on madalam.

F. Muu immateriaalne põhivara

Äriühendustest eraldi omandatud immateriaalsed varad võetakse arvele ainult juhul, kui on täidetud järgmised tingimused:

- a) varaobjekt on ettevõtte poolt kontrollitav;
- b) on tõenäoline, et ettevõtte saab objekti kasutamisest tulevikus tulu;
- c) objekti soetusmaksumus on usaldusväärselt hinnatav.

Immateriaalne põhivara võetakse algselt arvele tema soetusmaksumuses, mis koosneb ostuhinnast ja otseselt soetamisega seotud kulutustest. Edaspidi kajastatakse immateriaalset põhivara finantsseisundi aruandes tema soetusmaksumuses, millest on maha arvatud akumulieeritud amortisatsioon ja võimalikud väärtuse langusest tulenevad allahindlused.

Immateriaalsete varade puhul hinnatakse, kas tegemist on piiratud või määramata kasuliku elueaga varaga. Piiratud kasuliku elueaga immateriaalse põhivara amortiseerimisel kasutatakse lineaarset amortisatsiooni meetodit. Amortisatsioonimäärad aastas on järgmised:

- Arenguväljaminekud 20%
- Ostetud litsentsid, kaubamärgid jne. 20-33%

Piiratud kasuliku elueaga immateriaalse vara amortisatsioonikulu kajastatakse kasumiaruande real "põhivara amortisatsioon ja väärtuse langus". Piiratud elueaga immateriaalsete varade amortisatsiooniperioodi ja -meetodit vaadatakse üle iga majandusaasta lõpul. Muutused eeldatavas kasulikus elueas või vara tulevase majandusliku kasu ajalise struktuuris kajastatakse vastavalt kui muutusi amortisatsiooni-perioodis ja -meetodis ehk kui muutust raamatupidamislikes hinnangutes.

Kui on asjaolusid, mis viitavad, et piiratud elueaga immateriaalse vara kaetav väärtus võib olla langenud alla tema bilansilise väärtuse, siis viiakse läbi vara väärtuse languse test ja vajadusel hinnatakse vara alla tema kaetavale väärtusele.

Uurimis- ja arendusväljaminekud

Uurimisväljaminekud kajastatakse nende tekkimisel kuludena. Immateriaalsed varad, mis tulenevad arendusprojektidest, võetakse varana arvele vaid siis, kui ettevõtte suudab näidata (1) oma tehnilisi võimalusi vara viimiseks kasutamise- või müügikõlblikku valmidusse; (2) oma kavatsust arendusprojekt lõpule viia ja võimet seda vara kasutada või müüa; (3) kuidas vara tulevikus majanduslikku kasu toob; (4) oma finantsilisi võimalusi arendusprojekt lõpetada; ja (5) et arendusprojektiga seotud kulutusi on võimalik usaldusväärselt mõõta.

Pärast arvele võtmist kajastatakse arendusprojekte nende soetusmaksumuses, millest on maha arvatud akumulieeritud amortisatsioon ja võimalikud vara väärtuse languse kahjumid. Kapitaliseeritud kulutused amortiseeritakse vastavalt perioodile, mille jooksul eeldatakse sellest projektist müügitulu saamist.

Kui arendusprojekt ei ole veel kasutamiseks või müügiks valmis, siis viiakse selliste projektide osas igal aastal läbi vara väärtuse languse test. Juhul, kui aasta sees tekib asjaolusid, mis viitavad võimalikule vara väärtuse langusele, viiakse väärtuse languse test läbi sagedamini.

G. Laenukulud

Laenukasutuse kulutusi kapitaliseeritakse põhivara soetusmaksumusse alates hetkest, mil laenukasutuse kulutused on tekkinud (s.o laen on võetud) ning vara valmistamist on alustatud (s.t. ettevõtte on tekkinud varaga seotud kulutusi ning ta on võtnud ette tegevusi, mis on vajalikud vara ettevalmistamiseks selle otstarbekohaseks kasutamiseks). Laenukasutuse kulutuste kapitaliseerimine

lõpetatakse hetkest, mil vara on olulises osas valmis otstarbekohaseks kasutamiseks või selle aktiivne arendustegevus on pikemaks ajaks peatatud. Kui laen on võetud mingi konkreetse varaobjekti valmistamiseks, kapitaliseeritakse kõik antud laenuga seoses varaobjekti valmistamise perioodil tekkinud laenukasutuse kulutused, millest on lahutatud võimalik kõnealuste laenatud summade ajutisest investeerimisest tulenev investeerimistulu. Kui konkreetse varaobjekti valmistamiseks ei ole võetud eraldi laenu, kuid selle finantseerimiseks kasutatakse ettevõtte võõrkapitali, lähtutakse laenukasutuse kulutuste kapitaliseerimisel ettevõtte võõrkapitali kaalutud keskmisest intressimäärast.

H. Finantskohustused

Finantskohustused liigitatakse laenudena. Ettevõtte otsustab finantskohustuse liigitamise üle selle esmasel arvelevõtmisel. Kõik finantskohustused võetakse esmalt arvele selle õiglases väärtuses, millele antud ja saadud laenude puhul lisanduvad otseselt seotud tehingukulud. Ettevõtte finantskohustused sisaldavad võlgu tarnijatele ja muid kohustusi, arvelduskrediite ning antud ja saadud laene.

Pärast arvelevõtmist kajastatakse intressi kandvaid laene amortiseeritud soetusmaksumuses, kasutades sisemise intressimäära meetodit. Kasum ja kahjum kajastatakse kasumiaruandes pärast seda, kui kohustuste kajastamine lõpetatakse, ning sisemise intressimääraga amortiseerimise kaudu.

Amortiseeritud soetusmaksumuse arvutamisel võetakse arvesse kõik soetamisega seotud alla- või juurdehindlused ning tasud või kulud, mis on sisemise intressimääraga otseselt seotud. Sisemise intressimääraga amortisatsioon kajastatakse kasumiaruandes finantskulude real.

Lühiajaliste finantskohustuste korrigeeritud soetusmaksumus on üldjuhul võrdne nende nominaalväärtusega, mistõttu lühiajalisi finantskohustusi kajastatakse maksmisele kuuluvas summas. Finantskohustus liigitatakse lühiajaliseks, kui selle tasumise tähtaeg on 12 kuu jooksul alates aruandepäevast. Pikaajaliste finantskohustuste korrigeeritud soetusmaksumuse arvestamisel kasutatakse sisemise intressimäära meetodit.

Finantskohustustega kaasnev intressikulu kajastatakse tekkepõhiselt perioodikuluna kasumiaruande real "finantstulud ja -kulud".

Finantskohustuse kajastamine lõpetatakse siis, kui see on tasutud, tühistatud või aegunud.

I. Ettevõtte tulu maksustamine

Tulumaksuseaduse kohaselt ei maksustata Eestis mitte ettevõtete kasumit, vaid väljamakstavaid dividende. Alates 1. jaanuarist 2008. a on maksumääraks 21/79 netodividendidelt. Kuna tulumaksu objektiks on ettevõtte kasumi asemel väljamakstavad dividendid, siis ei eksisteeri erinevusi varade ja kohustuste maksuarvestuslike ja bilansiliste jääkväärtuste vahel, millelt tekiks edasilükkunud tulumaksu nõue või kohustus.

Finantsseisundi aruandes ei kajastata potentsiaalset tulumaksukohustust ettevõtte vaba omakapitali suhtes, mis kaasneks vaba omakapitali väljamaksmisel dividendidena. Maksimaalne tulumaksukohustus, mis võiks kaasneda dividendide väljamaksmisega, on ära toodud lisas 12.

Dividendide maksimisega kaasnev tulumaks kajastatakse dividendide väljakuulutamise hetkel kasumiaruandes kuluna.

Tasumisele kuuluv tulumaksukohustus kajastatakse lühiajalise kohustusena.

J. Kohustuslik reservkapital

Vastavalt Eesti Vabariigi äriseadustikule teeb ettevõtte iga aasta puhaskasumist vähemalt 5%-lise eraldise kohustuslikku reservkapitali kuni reservkapital moodustab vähemalt 10% aktsiakapitalist. Kohustuslikku reservkapitali ei tohi dividendidena välja maksta, kuid seda võib kasutada kahjumi katmiseks, kui kahjumeid ei ole võimalik katta vabast omakapitalist. Samuti võib kohustuslikku reservkapitali kasutada aktsiakapitali suurendamiseks.

K. Rendiarvestus

Kapitalirendina kajastatakse selliseid renditehinguid, mille puhul kõik olulised vara omandiga seonduvad riskid ja hüved kanduvad üle rentnikule. Kõiki ülejäänud renditehinguid kajastatakse kasutusrendina.

Kasutusrendi puhul kajastab renditavat vara oma finantsseisundi aruandes rendileandja. Kasutusrendimaksed kajastatakse rendiperioodi jooksul lineaarselt rendileandja poolt tuluna ning rentniku poolt kuluna.

L. Sihtfinantseerimine

Varade sihtfinantseerimine

Varade sihtfinantseerimise kajastamisel rakendatakse brutomeetodit, s.t. sihtfinantseerimise abil soetatud vara võetakse finantsseisundi aruandes arvele tema soetusmaksumuses ning varade soetamise finantseerimiseks saadud summa kajastatakse finantsseisundi aruandes kohustusena kui tulevaste perioodide tulu sihtfinantseerimisest. Soetatud vara amortiseeritakse kulusse ja sihtfinantseerimise kohustust tulusse soetatud vara kasuliku eluea jooksul. Sihtfinantseerimisega seotud tulud kajastatakse kasumiaruandes real "saadud toetused".

Tegevuskulude sihtfinantseerimine

Sihtfinantseerimisest saadud tulu kajastatakse kasumiaruandes proportsionaalselt sellega seonduvate kuludega. Tulu kajastamisel rakendatakse brutomeetodit, st. saadud toetusi ja kompenseeritavat kulu kajastatakse kasumiaruandes eraldi ridadel. Sihtfinantseerimisega seotud tulud kajastatakse kasumiaruandes real "saadud toetused".

Mitterahaline sihtfinantseerimine

Mitterahalise sihtfinantseerimise kajastamisel rakendatakse brutomeetodit, s.t. saadud vara võetakse finantsseisundi aruandes arvele tema õiglasel väärtuses ning kajastatakse samas summas finantsseisundi aruandes kohustusena tulevaste perioodide tulu sihtfinantseerimisest. Saadud vara amortiseeritakse kulusse ja sihtfinantseerimise kohustust tulusse saadud vara allesjäänud kasuliku eluea jooksul. Sihtfinantseerimisega seotud tulud kajastatakse kasumiaruandes real "saadud toetused".

M. Bilansipäevajärgsed sündmused

Raamatupidamise aastaaruandes kajastuvad olulised vara ja kohustuste hindamist mõjutavad asjaolud, mis ilmnesid bilansipäeva ja aruande koostamispäeva vahel, kuid on seotud aruandeperioodil või varasematel perioodidel toimunud tehingutega.

Bilansipäevajärgsed sündmused, mida ei ole bilansipäeva seisuga varade ja kohustuste hindamisel arvesse võetud, kuid mis oluliselt mõjutavad järgmise majandusaasta tulemust, on raamatupidamise aastaaruandes avalikustatud.

Lisa 2 IFRS kasutuselevõtt

Käesolev raamatupidamise aastaaruanne, mis on koostatud 31. detsembril 2013 lõppenud aasta kohta, on teine, mille ettevõtte on koostanud vastavuses IFRSiga. 31. detsembrile 2011 eelnenud perioodide (sealhulgas selle kuupäevaga lõppenud perioodi) kohta koostas ettevõtte raamatupidamise aastaaruande kooskõlas Eestis kehtiva hea raamatupidamistava ja Eesti Vabariigi Riigi raamatupidamise üldeeskirjaga. See lisa selgitab peamisi põhjuseid, miks ettevõtte on otsustanud kasutada IFRS nõudeid majandusarvestusel ja sellega seotud aruannete koostamisel.

IFRS-ile ülemineku põhjused

Põhilised argumendid, miks ettevõtte juhtkond otsustas majandusarvestuse põhimõtteid muuta, on järgmised:

- IFRS rakendamine võimaldab äriühingul jätkata sihtfinantseerimise kajastamist brutomeetodil. Aruannete koostamisel kohaliku hea raamatupidamistava (RTJ) järgi niisugune võimalus riigiraamatupidamiskohustuslasele alates 2012. aastast, seoses RTJ-i muutumisega, puuduks. Brutomeetodi kasutamine võimaldab paremini järgida tulu-kulu vastavuse põhimõtet raamatupidamises, kuna sihtfinantseerimist kajastatakse tuluna nendes perioodides, mil leiavad aset kulud, mille kompenseerimiseks sihtfinantseerimine on mõeldud. Teisisõnu amortiseeritakse põhivara soetamiseks saadud sihtfinantseerimine tulusse põhivara kasuliku eluea jooksul vastavuses sama põhivara amortisatsioonikuluga.
- IFRS kasutamisel puudub vajadus muudatusteks raamatupidamises ja raamatupidamistarkvaras, sihtfinantseerimise kohustus kajastatakse endiselt kontorühmas 257 ja tulu kontorühmas 351. Küll muutub aastaruande koostamine, kuhu lisanduvad kohustuslikud analüütilised peatükid äriühingu tegevusvaldkonna ja turusituatsiooni kohta.
- Jätkates aruannete koostamist vastavuses RTJ-le tuleks muuta sihtfinantseerimise kajastamise korda ja teha muudatused raamatupidamistarkvaras. Riigi pearaamatupidajalt saadud info kohaselt tehakse RTJ kasutavatele äriühingutele kohustuslikuks aastaruande lisa koostamine, kus selgitatakse sihtfinantseerimise mõju aruandeaasta kasumile (kahjumile) ja näidatakse ära kasum (kahjum), mis oleks tekkinud ilma selle mõjuta, ehk piltlikult näidatakse ära kasum (kahjum), mis oleks tekkinud varasemate arvestuspõhimõtete kohaselt. AS Saarte Liinid puhul tähendab see seda, et peaksime lisaks RTJ nõuetele vastavale sihtfinantseerimise arvestusele pidama ka täiendavat IFRS põhimõtetele vastavalt põhivarade sihtfinantseerimise arvestust. Ehk tekiks vajadus topeltraamatupidamiseks.
- IFRS-i põhimõtete kohaselt kuuluvad põhivara valmistamisega seotud laenukasutuse kulutused kapitaliseerimisele põhivara soetusmaksumusse. 2011. aastal muudetud RTJ-i kohaselt tuleb laenukasutuse kulutused kajastada nende tekkimise perioodil kasumiaruandes.

Loetletud majandusarvestuslikel põhjustel otsustati edaspidi koostada ettevõtte majandusaasta aruandeid kooskõlas IFRS põhimõtetega, vastavalt aruandes kirjeldatud arvestuspõhimõtetele.

Lisaks näeb AS Saarte Liinid juhtkond perspektiivset vajadust olla valmis rahaliste vahendite kaastamiseks Eestist väljapoolt. AS Saarte Liinid suuremad sadamad (Virtsu, Kuivastu, Rohuküla, Heltermaa) kuuluvad Euroopa Liidu rahastusperioodil 2014-2020 TEN-T võrgustiku sadamate hulka ja on sellest tulenevalt abikõlblikud ka Euroopa Komisjoni otseste toetusmeetmete raames.

Lisa 3 Olulised raamatupidamislikud hinnangud ja otsused, peamised riskid

AS Saarte Liinid finantsaruannete koostamisel on arvestatud ettevõtte juhtkonna poolt kaalutud eelduste ja prognoosidega ning nende alusel antud hinnangute ja tehtud otsustega. Tähelepanu on pööratud asjaoludele, kus nimetatud eeldused ja otsused võivad mõjutada kajastatud tulude, kulude, varade ja kohustuste rahalist väärtust. Kaalutud on võimalikke riskivaldkondi, kus juhtkonna poolt otsuste tegemisel või hinnangute andmisel kasutatud eeldused ja prognoosid ning nendega seotud ebakindlused võivad viia tulemusteni, mille tagajärjel mõjutatakse ettevõtte kohustusi või varasid määral, mis nõuavad nende bilansilise väärtuse ümberhindamist tulevastel perioodidel.

Ettevõtte juhatus pöörab aastaringselt tähelepanu kohustuste ja varaga seotud otsuste läbi-vaatamisele ja vajadusel ka ümberhindamisele. Seejuures võetakse hinnangute andmisel aluseks varasemate otsuste aluseks olnud ajalugu ja faktiline teave ning otsuste tegemisel kasutatud eelduste, oletuste ja prognooside antud ajahetkeks teadaolevad muutused.

AS Saarte Liinid juhatus tugineb kriitiliste ja oluliste raamatupidamisotsuste puhul ainult sellisele teabele, mille arvestamine on ettevõtte seisukohalt mõistlik. Arvestatakse ka selliste asjaolude ja oletuste muutumisega, mis toimuvad väljapool ettevõtte kontrollitavaid valdkondi. Siinkohal on silmas peetud riigis, regioonis või maailmas aruandeperioodil ja tulevikus teadaolevalt toimuvaid turumuudatusi ja –nihkeid, üldiste seadusandlike põhimõtete aruandeperioodil tehtud või tulevikus tehtavaid muudatusi ja seadusandluse muutunud tõlgendusi.

2013. aastal on AS Saarte Liinid raamatupidamisaruannete osas kõrgema hinnangumääraga seotud või keerulisemad valdkonnad, kus eeldused ja hinnangud on olulised, järgmised:

- hinnangud materiaalse põhivara kasuliku eluea kohta;
- hinnang materiaalse põhivara kaetava väärtuse kohta (väärtuse testide läbiviimise kohta);
- hinnang materiaalse põhivara kasutusotstarbe kohta;
- hinnang ebatõenäoliselt laekuvate nõuete kohta.

Materiaalse ja immateriaalse põhivara kasulik eluiga

AS Saarte Liinid poolt perioodil 2009-2012 tehtud investeeringud on kasvatanud ettevõtte põhivarade mahtu ning sellega seotud kulusid enam kui kahekordselt. Kuna muude majandustegevusega seotud kulude maht on kasvanud pea poole vähem, on põhivaradega seotud kulude maht muutunud suurimaks spetsiifiliseks kulugrupiks. Ettevõtte materiaalse ja immateriaalse põhivara kasuliku eluea määramisel lähtutakse kasutusele võetud põhivara iseloomust, selle valmistamiseks kasutatud tehnilistest lahendustest ja ettevõtte senisest kogemusest analoogse põhivara kasutamisel. Põhivara kasulik eluiga määratakse juhtkonna hinnanguna ettevõtte poolt soetatud või olemasoleva vara tegeliku kasutamisperioodi kohta.

Seisuga 31.12.2013 oli AS Saarte Liinid põhivara jääkväärtus 57 497 521 eurot, aruandlusperioodi amortisatsioonikulu oli 2 442 747 eurot, seisuga 31.12.2012 olid vastavad näitajad 56 985 142 eurot ja 2 416 781 eurot.

2013.aastal korrigeeriti hoonete ja ehitiste kasulikke eluigasid kuna need ei vastanud eelmisel majandusaastal rekonstrueeritud rajatiste kasuliku eluea ümberhindamisel kasutatud põhimõtetele ning erinesid osaliselt sadamate lõikes. Lisaks korrigeeriti töölaeva reaalsest kasutusakstiivsusest tulenevalt objekti kasulikku eluiga pikendades seda 33 aastalt 40 aastale, mis vastab turul olevate analoogsete aluste näitajatele. Muudatuste tulemusel vähenes aastane sihtfinantseeritud põhivara amortisatsiooniga korrigeeritud amortisatsioonikulu 37 392 võrra.

Arutanud ja kinnitanud:

AS Saarte Liinid Andri Elsti

Põhivara olemasolu, tehnilist seisukorda ja kasulikkust eluiga kontrollitakse igal majandusaastal vähemalt üks kord aastainventuuri käigus. Inventuurikomisjon hindab materiaalsele ja immateriaalsele põhivarale määratud kasuliku eluea määrasid ning teeb põhjendatud vajadusel juhatusele ettepanekuid nende muutmiseks.

Kui AS Saarte Liinid põhivara amortisatsioonimäärasid vähendada 10% võrra, väheneks aasta amortisatsioonikulu ning suureneks puhaskasum 24 427 euro võrra, võrreldaval 2012. aastal tooks samalaadne muudatus kaasa amortisatsioonikulu vähenemise ning puhaskasumi suurenemise 24 168 euro võrra.

Materiaalse põhivara kaetava väärtuse testid

AS Saarte Liinid materiaalse põhivara väärtuse hindamisel kaalutakse vara väärtuse võimalikule langusele viitavate asjaolude esinemist. Juhul, kui nimetatud asjaolud esinevad, hinnatakse konkreetse vara kaetavat väärtust ja võrreldakse seda ettevõtte finantsseisundi aruandes kajastatud vara maksumusega. Vara kaetavaks väärtuseks loetakse ühte alljärgnevast, olenevalt sellest, kumb on kõrgem:

- vara õiglast väärtust, millest on maha arvatud müügikulud,
- vara kasutusväärtust.

Kui põhivara õiglast väärtust ei saa usaldusväärselt kindlaks määrata, siis koostatakse tulevaste rahavoogude mudel leidmaks vara kasutusväärtust. Mõlemal juhul eeldavad vara väärtuse kalkultatsioonid hinnangute kasutamist, mis põhinevad üldise majanduskeskkonna prognoosidel, konkreetsetel turusuundadel, projektipõhistel kauba- ja/või reisijate voogudel ning müüdavate teenuste hinnatasemel. Kui kasutatud hinnangud tulevikus muutuvad, siis kajastatakse täiendav väärtuse langus või tühistatakse eelnevalt kajastatud väärtuse langus kas osaliselt või täielikult.

Kuna AS Saarte Liinid juhatuse hinnangul ei ole võimalik ettevõtte tegevuse piiramine ühegi sadama arvelt, on äriühingu väikseim eristatav raha laekumiste tase, mis on suures osas sõltumatu teiste vararühmade laekumistest, 16 sadama poolt teenitava raha laekumiste tase kokku. Iga sadama raha teenivaks üksuseks on AS Saarte Liinid tervikuna

AS Saarte Liinid finantsaruannetes on materiaalse põhivarana kajastatud erinevad sadamarajatised, sh lainemurdjad, kaid, teed ja platsid, sadamate tehnilised seadmed, kuid samuti ka sadamate territoorium. Seejuures võib osade rajatiste kasulik eluiga olla kuni 50 aastat ja territooriumitel lõputu, ning selliste varade väärtuse hindamiseks tuleks koostada väga pikaajalised prognoosid. Samas on määrav osa AS Saarte Liinid põhivarast ehitatud ja soetatud avaliku huvi teenuste osutamise tagamiseks (parv- ja liinilaevaliikluse kindlustamine Eesti asustatud saartega). Lähtudes 2013. aasta majandusaastal ettevõtte juhtkonnale teada olnud infost, võib väita, et sisuliselt on tegemist turumõjudest sõltumatute investeeringutega, kuna potentsiaalsed konkurendid antud tegevusvaldkonnas ja –piirkonnas puuduvad. Äriühingu põhiliste koostööpartneritega sõlmitud sadamateenuste müügikokkulepped on pikajalised ja risk käibemahtude languse osas piisval määral maandatud. Seega on materiaalse põhivara majandustingimustest tulenev väärtuse languse risk ebaoluline ning juhatuse hinnangul ei ole materiaalse põhivara väärtuse testimine 2013. aasta majandusaasta aruande koosseisus vajalik.

Hinnang materiaalse põhivara kasutusotstarbe kohta

AS Saarte Liinid kasutab teatud sadamahooneid osaliselt materiaalse põhivara ning osaliselt kinnisvarainvesteeringuna. Ettevõtte hindab nende objektide puhul proportsiooni, millises ulatuses kasutatakse objekti kui materiaalselt põhivara ning mis ulatuses kinnisvarainvesteeringuna. Kuna aruandeperioodil ja sellele eelnevatel perioodidel välja renditud kinnisvaraobjektid ei ole eraldi võõrandatavad ja enda majandustegevuses kasutatav osa on oluline, kajastab ettevõtte selliseid objekte 31.12.2013 seisuga materiaalse põhivarana.

Ebatõenäoliselt laekuvate nõuete hindamine

AS Saarte Liinid on senise tegevuskogemuse põhjal sätestanud põhimõtte, mille kohaselt hinnatakse ebatõenäoliselt laekuvaks üldjuhul need nõuded, mille maksetähtajast on möödunud üle 360 päeva. Põhjus selliseks määratluseks tuleneb ettevõtte poolt osutatavate sadamateenuste sesoonsusest – konkreetsetel probleemsetel juhtudel on majandusaastal tekkinud tähtaja ületanud nõue tasutud hiljemalt järgmisel navigatsiooniperioodil, kuna AS Saarte Liinid on üldjuhul keeldunud sadamateenuste osutamisest pikaajalistele võlgnikele.

Samas hinnatakse konkreetsete probleemsete nõuete laekumise tõenäosust iga nõude osas individuaalselt. Piisava ja adekvaatse teabe olemisel nõude ebakindluse või laekumise tõenäosuse osas võib ettevõtte juhtkond hinnata nõudeid ebatõenäoliselt laekuvateks või lootusetuteks ka enne 360 päeva saabumist. Asjaoludeks, mis viitavad võimalikule nõuete väärtuse kiiremale langusele, on võlgniku pankrot või olulised finantsraskused või maksetähtaegadest korduv mittekinnipidamine.

2013. aastal kanti AS Saarte Liinid poolt kuluks:

- lootusetult laekuvaid arveid summas 14 374 eurot (2012. a. 435 eurot);
- ebatõenäoliselt laekuvaid arveid summas 0 eurot (2012.a. 2 555 eurot).

AS Saarte Liinid juhatuse peab vajalikuks märkida, et lisaks lootusetutele ja ebatõenäoliselt laekuvatele arvetele on seoses Rahandusministeeriumi poolt läbiviidava auditi lõpparuande viibimisega ettevõttel Euroopa Liidu Ühtekuuluvusfondilt (ÜF) põhjendatud taotluste alusel saamata põhivara soetamiseks kasutatud sihtfinantseerimist summas 265 599. Tegemist on makseasutuse poolt alusetult kinnipeetud summaga, mille maksetähtaeg on ületatud rohkem kui 200 päeva võrra ning mille arvelt teostatud tööd kajastatakse lõpetamata ehituse hulgas. Seisuga 31.detsember 2013 on nõue riigi saldoandmikes üleval sihtfinantseeringuna. Investeeringute põhivarana arvelevõtmine sõltub makseasutuse (Rahandusministeerium) ja projekti rakendusasutuse (Majandus- ja Kommunikatsiooniministeerium) vahelise vaidluse lõpptulemusest. Kui kinnipeetud sihtfinantseeringut välja ei maksta, peab AS Saarte Liinid teostatud tööd katma omavahenite arvelt. Vastav otsust tuleb teha uuel majandusaastal kuna ÜF poolt sihtfinantseeritud projekti ametlik lõpptähtaeg on 31.augustil 2014.

Riskide juhtimine

Arvestades AS Saarte Liinid poolt läbitud kiiret kasvuperioodi, mida rahastati nii omavahendite, sihtfinantseeritud vahendite kui ka laenu arvelt, tuleb pöörata tähelepanu finantseerimistegevusega kaasnevatele olulistele riskidele. Kasvustaadiumis ettevõtet mõjutavad enim järgmised olulised riskigrupid: tururisk (sh rahavoogude intressirisk), krediidirisk ja likviidsusrisk.

AS Saarte Liinid juhatuse aktsepteerib üldise seisukohana finantsturu pikaajalist prognoosimatust ja üritab vähendada võimalikke sellest tulenevaid ebasoodsaid mõjusid äriühingu finantstegevusele. Samas on ettevõttel riigile kuuluva äriühinguna kohustus jälgida riigihangete seadustest tulenevaid nõudeid ka finantseerimistegevuses ja finantsinstrumentide kasutamisel. Kuna ka ettevõtte poolt kasutatud sihtfinantseeringute maht on väga suur, on juhtkonna poolt valitud konservatiivne lähenemine vabaturu tuletis- ja finantsinstrumentidele.

Tururiskid**a) Valuutarisk**

Valuutarisk on risk, et finantsinstrumentide õiglase väärtus või rahavood kõiguvad tulevikus valuutavahetuskursi muutuste tõttu. AS Saarte Liinid valuutariski vältimise põhiinstrumentiks on majandustegevuse euro-põhisus, mida lihtsustab ettevõtte põhilise sihtturu paiknemine eurotsoonis. Äriühingul puuduvad kohustused ja nõuded muudes valuutades. Kõik olemasolevad

pikaajalised nõuded ja võlakohustused on noteeritud eurodes, mistõttu käsitletakse neid valuutariski vabadena.

2013. aastal toimusid kõik ettevõtte maksed ja laekumised eurodes. Võrreldaval 2012. aastal toimusid kõik ettevõtte maksed ja laekumised samuti eurodes, millele tuginedes võib kinnitada, et AS Saarte Liinid ei ole valuutariskile avatud.

b) Hinnarisk

AS Saarte Liinid on osaliselt hinnariskile avatud sisseostetavate teenuste, elektrienergiaga seotud kulude ning kütuse osas.

Ettevõtte riskid maandati aastaaruandel ostes majanduslikult olulisi teenuseid läbi hankemenetluste. Ostetud teenustest suurimat tähtsust omavale laadimis- ja lossimisteenusele korraldati hange, millega fikseeriti teenuse hind kolmeks aastaks. Elektrienergia hange viidi läbi 2013. aasta detsembris ning see ei mõjutanud äriühingu tegevust majandusaastal. Hankemenetluse tulemusel fikseeritud elektri hinnaga arvestati järgneva majandusaasta finantsprognoside koostamisel. Vedelkütuse olulisemad tarnijad on samuti leitud läbi hankemenetluse, mille tulemusel on fikseeritud AS Saarte Liinid soodustuse marginaalid.

Juhatuse hinnangul on ettevõtte hinnariskid maandatud adekvaatselt ja piisavas mahu. Riskidele ollakse avatud elektrienergiaga seotud tasude osas (võrgutasud, taastuenergiatasud) ja vedelkütuse hinnakõikumise osas. Samas ei mõjuta kumbki neist kulukomponentidest olulisel määral ettevõtte majandustulemust.

Kuna AS Saarte Liinid ei oma investeringuid omakapitali instrumentidesse, siis ei ole ettevõtte avatud finantsinstrumentidest tulenevale turuhinnariskile.

c) Intressimäära risk

AS Saarte Liinid intressimäära risk tuleneb ettevõtte investeringute kaasrahastamiseks võetud pikaajalistest võlakohustustest ja arvelduskrediidi kasutamisest rahavoogude juhtimisel. Äriühingul puuduvad tähtajalised deposiidid, kuid kontsernikontot pidava pangaga (SEB Pank) on sõlmitud üleöödeposiidi raamleping. Samas ei ole seoses arvelduskrediidi kasutamisega aruandeaastal üleöödeposiiti kasutatud ning hoiustest ja deposiitidest ei tulene ettevõttele täiendavat intressimäära riski.

AS Saarte Liinidel oli 2013. aasta lõpu seisuga kolm kehtivat pikaajalist laenulepingut, mis on sõlmitud avatud hankemenetluse tulemustel. Kõikide lepingute intressimäärad on seotud ujuva intressimääraga (6 kuu EURIBOR), mis muudab äriühingu avatuks intressimäära riskile. Suurimaks riski maandajaks on IFRS põhimõtete rakendamine majandusarvestuses, mis võimaldab kapitaliseerida majandusaastal investeringuteks tehtud laenukulud/intressid kasutusele võtmata objektidel, elimineerides olulisel määral riski põhjuse.

Ettevõtte on põhimõtteline võimalus kasutada lühiajalisi finantsinstrumente (näiteks intressimäära *ujuvast-fikseerituks* vahetustehinguid) intressimäära riskide maandamiseks, kuid tänane turusituatsioon ja hangetel saavutatud kokkulepped intressimäärade osas seda võimalust ei toeta. Seisuga 31.12.2013 oli 99% ettevõtte lühi- ja pikaajalistest laenu- või liisingkohustustest seotud ujuva intressimääraga (seisuga 31.12.12 99%). Võrreldes kogu kohustuste mahuga oli riskimaandamisinstrumentidega katmata intressiriskile avatud võlakohustuste kogumaht seisuga 31.12.2013 13,1% kõigist kohustustest (seisuga 31.12.12 10,3%).

Intressimäära riski hindamiseks kasutatakse tundlikkusanalüüsi, mis kirjeldab intressimäära riski mõju kontserni puhaskasumile turuga seotud intressimäära hinnangulise kõikumise kaudu. Arvestades majandusaasta keskmist intressimäära ja selle kujunemist, on ujuva intressimäära (6 kuu EURIBOR keskmiselt 0,35% aastas) osatähtsus ettevõtte lepingute keskmises intressimääras 23,0% ehk sellest sõltuv aastane intresside kogukulu on seisuga 31.12.2013 kokku 17 204 eurot. Võrreldaval perioodil 2012. aastal oli ujuva intressimäära (6 kuu EURIBOR keskmiselt 0,4% aastas) osatähtsus ettevõtte lepingute keskmises intressimääras 30,7% ehk sellest sõltuv aastane intresside kogukulu on seisuga 31.12.2012 kokku 20 861 eurot.

Kui turuintressimäär oleks majandusaastal olnud 100 baaspunkti ehk 1 protsendipunkti võrra kõrgem/madalam, oleks äriühingu majandusaasta puhaskasum seisuga 31.12.2012 olnud arvestuslikult 49 200 eurot väiksem/suurem. Kasutades võrdlusaasta tundlikkusanalüüsis turuintressimäära kõikumise hinnanguna samuti muutuse suurust 100 baaspunkti oleks äriühingu majandusaasta puhaskasum seisuga 31.12.2012 olnud arvestuslikult 52 552 eurot väiksem/suurem.

Samas on oluline märkida, et võrdlusaastal oli ettevõtte laenukohustuste jääk väiksem kui majandusaastal ning ujuva baasintressi tase on jätkuvalt väga madal. Kuna ettevõtte on lisaks võimalus kapitaliseerida oluline osa intressikuludest, loeb juhatuse majandusaastal ja järgneval perioodil riskid piisavalt maandatuks.

Krediidirisk

Krediidirisk on oht, et ettevõtte vastaspool ei täida finantssuhetest või kliendilepingutest tulenevaid kohustusi tuues rikkumisega kaasa võimaliku finantskahju. AS Saarte Linnid krediidirisk tuleneb põhiosas nõuetest ostjate vastu ja rahastamisotsustega eraldatud, kuid ettevõttele veel välja maksmata sihtfinantseeritud vahenditest.

Äriühingu jaoks oluline krediidirisk on nõuded ostjate vastu. Seisuga 31.12.2013 oli ettevõtte finantsseisundi aruandes krediidiriskile avatud nõudeid kokku summas 881 867 eurot ja võrreldava, 31.12.2012 seisuga, 763 707 eurot.

Krediidiriski maandamiseks viiakse enne suuremahuliste lepingute sõlmimist läbi kliendi taustauuring. Klientidega, kes kavandavad ettevõtte poolt pakutavate teenuste suuremahulist ja/või pikaajalist kasutamist, sõlmitakse kahepoolsed lepingud. Lepingutega täpsustatakse poolte kohustused ja maksekäitumise põhinõuded, samuti võimalikud sanktsioonid. Ülejäänud meetodid klientidega seotud krediidiriski juhtimiseks seisnevad igapäevases klientide maksekäitumise jälgimises ja vajalike meetmete operatiivses rakendamises. Klientidega seotud krediidiriski vähendamiseks on kasutatud ka avansiliste ettemaksete nõuet klientidele, kelle maksevõimes on põhjust kahelda. Aastalõpu seisuga on kõik ebatõenäoliselt laekuvad summad alla hinnatud. Finantsvarade krediitkvaliteedist annab täpsema ülevaate käesoleva aruande lisa 5.

Ettevõttele veel välja maksmata sihtfinantseeritud vahendite kogusumma oli seisuga 31.12.2013 kokku 705 727 eurot ja võrreldava, 31.12.2012 seisuga, 578 718 eurot. Kuna ettevõtte poolt ellu viidavad sihtfinantseeritud projektid on kavas lõpetada 2014. aasta jooksul, on tegemist väheneva krediidiriski grupiga ja selle maandamine ei ole juhatuse hinnangul vajalik.

Likviidsusrisk

AS Saarte Linnid likviidsusrisk on seotud eelkõige lühiajaliste nõuete ja võlgadega. Ettevõtte eesmärgiks on tasakaalu säilitamine rahastamisallikate iseloomu, tähtaja, piisavuse ja paindlikkuse vahel.

Allkirjastatud identifitseerimiseks:

AS Deloitte Audit Eesti

AS Saarte Liinid finantsvarad koosnevad nõuetest ostjate vastu ning aruandeperioodil laekumata sihtfinantseerimisest. Pikaajalisi finantsvarasid, investeeringuid ja väärtapabereid äriühing ei oma.

Nõuete tähtajad seisuga	31.12.2013	31.12.2012
Tagasimaksed järgmise 12 kuu jooksul	1 587 755	1 339 870
Tagasimaksed 2-5 aasta jooksul	0	0
Tagasimaksed enam kui 5 aasta jooksul	0	0
KOKKU (eurodes)	1 587 755	1 339 870

AS Saarte Liinid võlad ja ettemaksed on tagasimakse tähtaegadega kuni 12 kuud, põhiosa võlgadest ja ettemaksetest on seotud jooksva majandustegevusega ja tööjõukuludega.

Võlgade ja ettemaksete tähtajad seisuga	31.12.2013	31.12.2012
Tagasimaksed järgmise 12 kuu jooksul	637 107	1 701 046
Tagasimaksed 2-5 aasta jooksul	0	0
Tagasimaksed enam kui 5 aasta jooksul	0	0
KOKKU (eurodes)	637 107	1 701 046

Oma tegevuse rahastamiseks kasutab ettevõtte arvelduslaene, kasutusrenti ja pikaajalisi pangalaene. Ettevõtte põhimõtete kohaselt ei tohiks sõlmitud diskonteerimata laenukohustuste tagasimaksete lõpptähtajast rohkem kui 35% saabuda järgmise 12 kuu jooksul. Võrdlusperioodi, 2012. majandusaasta lõpuks olid võlakohustused restruktureeritud nii, et 12 kuu jooksul saabuval tähtajal moodustavad 32% koguvõlgnevusest, 2-5aasta jooksul saabuval tähtajal 38% ja enam kui 5 aasta pärast saabuval tähtajal 30% diskonteerimata koguvõlgnevusest.

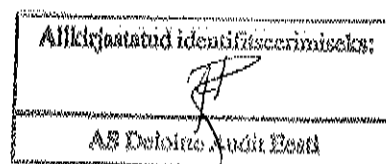
2013. majandusaasta lõpuks moodustavad 12 kuu jooksul saabuval tähtajal moodustavad 21% koguvõlgnevusest, 2-5aasta jooksul saabuval tähtajal 46% ja enam kui 5 aasta pärast saabuval tähtajal 33%

AS Saarte Liinid juhtkonna hinnangul on saavutatud likviidsusriskide parem jaotumine ning järgnevatel perioodidel kasvab vaid enam kui 5 aasta pärast saabuval tähtaegade osakaal kuna kasutamata laenujääkide väljastamisel pikenevad tagasimakseperioodid ja kasvavad iga-aastased tagasimaksed alates 2019. aastast.

Kohustuste tähtajad seisuga	31.12.2013	31.12.2012
Tagasimaksed järgmise 12 kuu jooksul	1 238 481	1 549 913
Tagasimaksed 2-5 aasta jooksul	2 722 063	1 851 612
Tagasimaksed enam kui 5 aasta jooksul	1 917 601	1 479 359
KOKKU (eurodes)	5 878 145	4 880 884

Kapitali juhtimine ja finantsvõimendus

AS Saarte Liinid kapitali juhtimisel on seatud eesmärgiks ettevõtte krediitdireitingu püsimine piisaval tasemel, et vajadusel kaasata võõrkapitali investeerimistegevuse rahastamiseks. Äriühingu omakapital koosneb emiteeritud aktsiakapitalist, kohustuslikust reservkapitalist ja jaotamata kasumist. Ettevõtte kapitaliseeritust jälgitakse võlakohustuste ja omakapitali suhtarvude abil ning hinnates neid võrdluses ettevõtte investeerimis- ja finantseerimisvajadusega.

Finantsvõimendus seisuga	31.12.2013	31.12.2012
Võlakohustused (lisa 10)	5 878 145	4 659 430
Raha ja raha ekvivalendid	78 148	110 424
Netovõlg	5 799 997	4 549 006
Kogu omakapital	14 478 770	13 597 284
Kogu kapital	20 278 767	18 146 290
Võörkapitali ja kogukapitali suhe	28,6%	25,0%

AS Saarte Liinid võörkapitali suhe kogu kapitali ehk finantsvõimendus oli 31.12.2012 seisuga 25%. Võrreldes 2012. aastaga on finantsvõimendus kasvanud 3,6 protsendipunkti võrra, kusjuures netovõlg on kasvanud 27,5% ning kogu kapital on kasvanud 11,8% võrra.

Finantsvõimenduse kasv on ettevõtte juhtkonna hinnangul põhjendatud, kuna tegemist on sihtfinantseeritud projektide kaasfinantseerimisnõuete ning projektide eesmärkide täitmiseks võetud võlakohustustega.

Lisa 4 Uute ja muudetud rahvusvaheliste finantsaruandlusstandardite kasutuselevõtt

IASB poolt avalikustatud ja EL poolt vastu võetud kehtivate standardite muutused, mida rakendati käesoleval perioodil, on järgmised:

- **IFRS 13 "Õiglase väärtuse hindamine"**, vastu võetud EL poolt 11. detsembril 2012 (rakendatakse alates majandusaastastest, mis algavad 1. jaanuaril 2013 või pärast seda),
- **IFRS 1 muudatused "Rahvusvaheliste Finantsaruandluse Standardite esmarakendamine"** - Oluline hüperinflatsioon ja kindlaksmääratud kuupäevade kõrvaldamine esmakordsete kasutuselevõtjate puhul, vastu võetud EL poolt 11. detsembril 2012 (rakendatakse alates majandusaastastest, mis algavad 1. jaanuaril 2013 või pärast seda),
- **IFRS 1 muudatused "Rahvusvaheliste Finantsaruandluse Standardite esmarakendamine"** - Valitsuse laenud, vastu võetud EL poolt 4. märts 2013 (rakendatakse alates majandusaastastest, mis algavad 1. jaanuar 2013 või pärast seda),
- **IFRS 7 muudatused "Finantsinstrumendid: avalikustatav teave"**
- Finantsvarade ja -kohustuste tasaarveldamine, vastu võetud EL poolt 13. detsembril 2012 (rakendatakse alates majandusaastastest, mis algavad 1. jaanuar 2013 või pärast seda),
- **IAS 1 muudatused "Finantsaruannete esitusviis"** - muu koondkasumi objektide esitamine, vastu võetud EL poolt 5. juunil 2012 (rakendatakse alates majandusaastastest, mis algavad 1. juulil 2012 või pärast seda),
- **IAS 12 muudatused „Tulumaks“** – edasilükkunud tulumaks: alusvara katmine, vastu võetud EL poolt 11. detsembril 2012 (rakendatakse alates majandusaastastest, mis algavad 1. jaanuaril 2013 või pärast seda),
- **IAS 19 muudatused "Hüvitised töötajatele"** – töösuhtejärgsete hüvitiste arvestuse täiendamine, vastu võetud EL poolt 5. juunil 2012 (rakendatakse alates majandusaastastest, mis algavad 1. jaanuaril 2013 või pärast seda),
- **Muudatused erinevates standardites "Edasiarendused IFRS-ides (periood 2009-2011)"** – tuleneb iga-aastasest IFRS edasiarenduste projektist (IFRS 1, IAS 1, IAS 16, IAS 32, IAS 34), mille eesmärgiks on eelkõige kõrvaldada vastuolud ning täpsustada sõnastust, vastu võetud EL poolt 27. märts 2013 (muudatused kohaldatakse perioodidele, mis algavad 1. jaanuar 2013 või pärast seda),
- **IFRIC 20 "Avakaevanduse tootmise etapi koorimise kulud"**, vastu võetud EL poolt 11. detsembril 2012 (rakendatakse alates majandusaastastest, mis algavad 1. jaanuaril 2013 või pärast seda).

Praeguse finantsaruande koostamise ajaks on avalikustatud mitu uut standardit, parandusi standarditele ning standardite tõlkeid, kuid need ei ole veel kehtivad alates 1. jaanuarist 2013. aastast. Ettevõtte juhatus on otsustanud neid mitte ennetähtaegselt kasutusele võtta. Järgnevalt on esitatud juhatuse hinnang uute standardite ja tõlgenduste mõju kohta finantsaruannetele esmakordse rakendamise perioodil.

IASB avaldatud standardid ja nende tõlgendused, mis on ELis vastu võetud, kuid mida veel ei rakendata

Finantsaruannete avalikustamise kuupäeva seisuga on EL avalikustanud järgnevad vastu võetud standardid, parandused ja tõlgendused, mis ei ole veel rakendatavad:

- **IFRS 10 "Konsolideeritud finantsaruanded"**, vastu võetud EL poolt 11. detsembril 2012 (rakendatakse alates majandusaastatest, mis algavad 1. jaanuaril 2014 või pärast seda),
- **IFRS 11 "Ühised ettevõtmised"**, vastu võetud EL poolt 11. detsembril 2012 (rakendatakse alates majandusaastatest, mis algavad 1. jaanuaril 2014 või pärast seda),
- **IFRS 12 "Muudes (majandus)üksustes olevate osaluste avalikustamine"**, vastu võetud EL poolt 11. detsembril 2012 (rakendatakse alates majandusaastatest, mis algavad 1. jaanuaril 2014 või pärast seda),
- **IAS 27 (muudetud 2011. aastal) "Konsolideerimata finantsaruanded"**, vastu võetud EL poolt 11. detsembril 2012 (rakendatakse alates majandusaastatest, mis algavad 1. jaanuaril 2014 või pärast seda),
- **IAS 28 (muudetud 2011. aastal) "Investeeringud sidusettevõtetesse ja ühisettevõtetesse"**, vastu võetud EL poolt 11. detsembril 2012 (rakendatakse alates majandusaastatest, mis algavad 1. jaanuaril 2014 või pärast seda),
- **IFRS 10 "Konsolideeritud finantsaruanded", IFRS 11 "Ühised ettevõtmised" ja IFRS 12 "Muudes (majandus)üksustes olevate osaluste avalikustamine" muudatused** – ülemineku juhised vastu võetud EL poolt 4. aprillil 2013 (rakendatakse alates majandusaastatest, mis algavad 1. jaanuaril 2014 või pärast seda),
- **IFRS 10 "Konsolideeritud finantsaruanded", IFRS 12 "Muudes (majandus)üksustes olevate osaluste avalikustamine" ja IAS 27 (muudetud 2011. aastal) "Konsolideerimata finantsaruanded" muudatused** – investeerimisettevõtted, vastu võetud EL poolt 20. novembril 2013 (rakendatakse alates majandusaastatest, mis algavad 1. jaanuaril 2014 või pärast seda),
- **IAS 32 muudatused "Finantsinstrumendid: avalikustamine ja esitamine"** – finantsvarade ja -kohustuste tasavõrdamine, vastu võetud EL poolt 13. detsembril 2012 (rakendatakse alates majandusaastatest, mis algavad 1. jaanuaril 2014 või pärast seda),
- **IAS 36 muudatused "Varade väärtuse langus"** – mittefinantsvara kaetava väärtuse avalikustamine, vastu võetud EL poolt 19. detsembril 2013 (rakendatakse alates majandusaastatest, mis algavad 1. jaanuaril 2014 või pärast seda),
- **IAS 39 muudatused "Finantsinstrumendid: kajastamine ja mõõtmine"** – tuletisinstrumentide uuendamine ja riskimaandamisarvestuse jätkamine, vastu võetud EL poolt 19. detsembril 2013 (rakendatakse alates majandusaastatest, mis algavad 1. jaanuaril 2014 või pärast seda).

Lisa 5 Nõuded ja ettemaksed

Eurodes, seisuga 31. detsember

	Lisa	31.12.2013	31.12.2012
Nõuded ostjate vastu, sh		881 867	761 152
- Ostjatelt laekumata arved		881 867	763 707
- Ebatõenäoliselt laekuvad arved		0	-2 555
Muud lühiajalised nõuded, sh		705 888	645 405
-Saamata põhivara			
sihtfinantseerimine	7	705 727	578 718
-Saamata seadusandlust tulenevad toetused		161	0
Nõuded kokku		1 587 755	1 339 870
Ettemaksed, sh			
Maksude ettemaksed ja tagasinõuded			66 687
Ettemaksed kokku			66 687
Nõuded ja ettemaksed kokku		1 587 755	1 406 557

Aruandeaastal kanti kuluks lootusetult laekuvaid arveid summas 14 374 eurot (2012. a. 435 eurot) ja ebatõenäoliselt laekuvaid arveid summas 0 eurot (2012.a. 2 555 eurot). Ebatõenäoliselt laekuvaid arveid kanti lootusetult laekuvateks arveteks aruandeaastal 64 eurot (2012.a.0). Ebatõenäoliselt laekuvatest arvetest laekus aruandeaastal 2 491 eurot (2012.a. 0) ja lootusetult laekuvatest arvetest laekus 70 eurot (2012.a. 0).

Ühtekuuluvusfondilt (ÜF) jäi taotluste alusel saamata põhivara sihtfinantseerimist aruandeaastal summas 385 429 eurot (2012. a. 385 429 eurot). Regionaalfondilt (RF) summas 320 298 eurot (2012. a. 193 289 eurot). Maksude ettemaksete ja tagasinõuetena kajastub käibemaksu ettemaks seisuga 31.12.2013 summas 0 eurot (31.12.2012. a. 66 687 eurot). Ettemakstud käibemaksu osas tehti tasaarveldus 2013. a. jaanuarikuu maksudega.

AS Saarte Liinid tähtaja ületanud nõuded, mis ei ole kuluks kantud, moodustasid seisuga 31.12.2013 kokku 104 857 eurot (2012.a. 91 084 eurot). Aruande esitamise ajaks on oluline osa nõuetest laekunud.

Lisa 6 Varud

Eurodes, seisuga 31. detsember

	31.12.2013	31.12.2012
Tooraine ja materjal	16 545	671
Varud kokku	16 545	671

Tooraine ja materjalina on arvele võetud absorptsioonipoom Kuivastu sadamas summas 671 eurot, Sviby sadamas summas 1 280 eurot, Kuivastu sadamas 444 eurot, vedelkütus hoonete katlamajadele Virtsu sadamas summas 3 188, Kuivastu sadamas 3 720 ja veesõidukite kütus summas 7 242 eurot.

Lisa 7 Materiaalne põhivara

Eurodes, seisuga 31. detsember

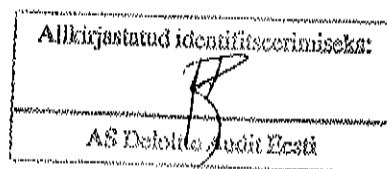
	Lisa	Maa	Ehitised	Masinate ja seadmed	Muu materiaalne põhivara	Lõpetamata ehitised ja ettemaksed	Kokku
Soetusmaksumus							
31.12.2012		295 600	61 869 446	3 802 141	125 472	3 894 497	69 987 156
Akumuleeritud kulum							
31.12.2012		0	-12 146 042	-801 002	-91 996	0	-13 039 039
Jääkmaksumus							
31.12.2012		295 600	49 723 404	3 001 140	33 476	3 894 497	56 948 117
Ostud *		0	0	3 000	0	2 938 210	2 941 210
Parendused		0	4 024 520	8 042	0	-4 032 562	0
Amortisatsioonikulu	17	0	-2 189 782	-228 887	-15 654	0	-2 434 323
Mahakandmised		0	0	-43 554	0	0	-43 554
Mahakantud vara kulum				43 554			43 554
Muu vara sissetulek (kodumaine sihtfinantseerimine)		2	12 164	0	0	0	12 166
Soetusmaksumus							
31.12.2012		295 602	65 906 130	3 769 629	125 472	2 800 145	72 896 978
Akumuleeritud kulum							
31.12.2013		0	-14 335 824	-986 335	-107 650	0	-15 429 809
Jääkmaksumus							
31.12.2013		295 602	51 570 306	2 783 294	17 822	2 800 145	57 467 170

* Välisabi eraldati aruandeaasta (Lisa 11):

- Euroopa Liidu Ühtekuuluvusfondist kokku 0 eurot (2012.a. 634 894 eurot), mida kasutati 4 sadama parendamiseks. Aruandeaasta lõpuks jäi 634 894 eurost abikõlblike kuludena laekumata 385 429 eurot (2012.a. 385 429 eurot) mis laekub taotluste alusel 2014.aastal. Sellest moodustab seisuga 31.12.2013 on makseasutuse poolt väljamaksmata summa kokku 265 599 eurot, (kirjeldatud lõigus „Ebatõenäoliselt laekuvate nõuete hindamine“)
- Euroopa Liidu Regionaalfondist eraldati aruandeaastal välisabi 881 506 eurot (2012.a. 956 825 eurot), mida kasutati Sviby ja Munalaiu sadamate parendamiseks. Aruandeaasta lõpuks jäi 881 506 eurost laekumata 320 298 eurot (2012.a. 193 289 eurot).
- Euroopa Liidu Regionaalfondi Eesti-Läti Ühisprogrammist eraldati 0 eurot (2012.a. 595 052), mida kasutati Roomassaare sadama parendamiseks.
- Riigieelarvest eraldati ettemaksena 0 eurot (2012.a. 300 000 eurot), millest kasutati 2012.a. Naissaare sadama parendamiseks 237 595 eurot ja 2013.a. 421 271, 23 134 eurot kasutatakse Naissaare sadama parendamiseks 2014.a.
- Emmaste Vallavalitsus andis üle mitterahalise sihtfinantseerimisena 12 166 eurot.

Ülejäänud sadamate parendamine on tehtud omavahendite arvelt.

100% amortiseerunud põhivara, mis on seisuga 31.12.2013 endiselt kasutuses, on finantsseisundi aruandes kajastatud kokku soetusmaksumuses 1 050 009 eurot (2012.a. 1 119 724).

Eelmisel aruandeaastal toimunud tehingutest materiaalse põhivaraga annab ülevaate järgnev tabel

Eurodes, seisuga 31. detsember

	Lisa	Maa	Ehitised	Masinad ja seadmed	Muu materiaalne põhivara	Lõpetamata ehitised ja ettemaksed	Kokku
Soetusmaksumus							
31.12.2011		295 600	56 468 690	1 822 439	116 972	6 068 648	64 772 349
Akumuleeritud kulum							
31.12.2011		0	-10 486 499	-590 926	-75 683	0	-11 153 108
Jääkmaksumus 31.12.2011		295 600	45 982 191	1 231 513	41 289	6 068 648	53 619 241
Ostud *		0	12 670	66 877	8 500	5 649 138	5 737 185
Parendused		0	5 910 464	1 912 825		0 -7 823 289	0
Amortisatsioonikulu	17	0	-2 102 929	-210 075	-16 313	0	-2 329 317
Mahakandmised	17	0	-522 378	0	0	0	-522 378
Mahakantud vara kulum	17	0	443 386	0	0	0	443 386
Soetusmaksumus							
31.12.2012		295 600	61 869 446	3 802 141	125 472	3 894 497	69 987 156
Akumuleeritud kulum							
31.12.2012		0	-12 146 042	-801 002	-91 996	0	-13 039 039
Jääkmaksumus 31.12.2012		295 600	49 723 404	3 001 140	33 476	3 894 497	56 948 117

* Välisabi eraldati aruandeaasta (Lisa 11):

- Euroopa Liidu Ühtekuuluvusfondist kokku 634 894 eurot (2011.a. 2 474 551 eurot), mida kasutati 4 sadama parendamiseks. Aruandeaasta lõpuks jäi 634 894 eurost laekumata 385 429 eurot (2011.a. 1 090 549 eurot), mis laekub taotluste alusel 2013.a.
- Euroopa Liidu Regionaalfondist eraldati aruandeaastal välisabi 956 825 eurot (2011.a. 686 104 eurot), mida kasutati Kihnu ja Munalaia sadamate parendamiseks. Aruandeaasta lõpuks jäi 956 825 eurost laekumata 193 289 eurot (2011.a. 264 764 eurot).
- Euroopa Liidu Regionaalfondi Eesti-Läti Ühisprogrammist eraldati 595 052 eurot (2011.a. 132 066), mida kasutati Roomassaare sadama parendamiseks.
- Riigieelarvest eraldati ettemaksena 300 000 eurot (2011.a. 382 000 eurot), millest kasutati 2012.a. Naissaare sadama parendamiseks 237 595 eurot, 444 405 eurot kasutatakse Naissaare sadama parendamiseks 2013.a.

Ülejäänud sadamate parendamine on tehtud omavahendite arvelt.

100% amortiseerunud põhivara, mis on seisuga 31.12.2012 endiselt kasutuses, on finantsseisundi aruandes kajastatud kokku soetusmaksumuses 1 119 724 eurot.

Allkirjastatud identifitseerimiseks:

[Handwritten signature]

AS Saarte Liinid/Audit Eesti

Lisa 8 Immateriaalne põhivara

Eurodes, seisuga 31. detsember

	Arenguväljaminekud	Ettemaksed	Immateriaalne põhivara kokku
Jääkväärtus 31.12.2011	40 364	0	40 364
Ostud	0	5 133	5 133
Aruandeaasta amortisatsioon	-8 472	0	-8 472
Jääkväärtus 31.12.2012	31 892	5 133	37 025
Ostud	0	1 750	1 750
Aruandeaasta amortisatsioon	-8 424	0	-8 424
Jääkväärtus 31.12.2013	23 468	6 883	30 351
Seisuga 31.12.2012:			
Soetusmaksumus	44 291	5 133	49 424
Akumuleeritud amortisatsioon ja vara väärtuse langused	-12 399	0	-12 399
Seisuga 31.12.2013:			
Soetusmaksumus	44 291	6 883	51 174
Akumuleeritud amortisatsioon ja vara väärtuse langused	-20 823	0	-20 823

Arenguväljaminekutena on seisuga 31.12.2013 aruandes kajastatud AS Saarte Liinid veebileht summas 5 381 eurot, Tarkvara Windows 2008 R2 summas 2 948 eurot, Taavi Tarkvara Personal summas 950 eurot, Taavi Tarkvara Palk summas 1 300 eurot, MS DYNAMIC NAV raamatupidamisprogramm summas 7 500 eurot ja Tarkvara Arendus summas 26 212 eurot. Ettemaksena immateriaalse põhivara eest on arvele võetud AS Saarte Liinid veebilehele tehtud täiendavate kulutuste summa 6 883 eurot.

Lisa 9 Võlad ja ettemaksed

Eurodes, seisuga 31. detsember

	Lisa	31.12.2013	31.12.2012
Võlad tarnijatele*		272 474	950 591
Võlad töötajatele		162 808	147 851
Maksuvõlad	13	115 702	76 996
Muud kohustused		2 800	20 871
Ettemaks toodete ja teenuste eest		60 190	0
Toetusteks saadud ettemaksed		23 133	504 737
Võlad ja ettemaksed kokku		637 107	1 701 046

* Sh. võlad põhivara eest 48 447 eurot (31.12.2012. a. 414 957 eurot).

Allkirjastatud identifitseerimiseks:

[Handwritten signature]

AS Deloitte Audit Eesti

Lisa 10 Laenukohustused

Eurodes, seisuga 31. detsember

	31.12.2013	Tagasimaksed 2014. a.	Tagasimaksed 2015 - 2023. a	Makse- tähtaeg	Intressimäär
Pangalaen SEB	2 090 934	180 000	1 910 934	2021.a.	6 kuu EURIBOR + 1,27%
Pangalaen SEB	1 158 398	239 668	918 730	2018.a.	6 kuu EURIBOR +1,2%
Pangalaen Danske	2 000 000	190 000	1 810 000	2021.a.	6 kuu EURIBOR +1,04%
Arvelduskrediit	628 813	628 813	0	-	2,05 %
Kokku	5 878 145	1 238 481	4 639 664		

Kõikide pikaajaliste laenukohustuste alusvaluutaks on euro.

	31.12.2012	Tagasimaksed 2013. a.	Tagasimaksed 2014 - 2021. a	Makse- tähtaeg	Intressimäär
Pangalaen SEB	175 757	175 757	0	2013.a.	6 kuu EURIBOR+0,75%
Pangalaen SEB	1 398 067	239 668	1 158 399	2018.a.	6 kuu EURIBOR +1,2%
Pangalaen Danske	2 000 000	0	2 000 000	2021.a.	6 kuu EURIBOR +1,04%
Arvelduskrediit	1 085 606	1 085 606	0	-	2,05 %
Kokku	4 659 430	1 501 031	3 158 399		

Kõikide pikaajaliste laenukohustuste alusvaluutaks on euro.

Lisa 11 Sihtfinantseerimine

Eurodes, aasta kohta

	Lisa	2013	2012
Aasta algul		38 545 034	37 793 291
Saadud (rahaline laekumine)*		1 314 941	2 424 367
Kantud tuludesse (amortiseeritud)	16	-1 674 028	-1 672 624
Sihtfinantseerimine jooksvateks kuludeks		2	0
Aasta lõpul		38 185 947	38 545 034

* Toetus põhivara soetamiseks. Sellest 881 506 eurot on saadud aruandeaastal Regionaalfondist, mis kasutati Sviby ja Munalaiu sadamate parendamiseks. 421 271 eurot kodumaist sihtfinantseerimist on saadud ettemakstud toetusena 2011.a. 382 000 eurot ja 2012.a. 300 000 eurot, millest kasutati Naissaare sadama parendamiseks 237 595 eurot 2012.a. ja 421 271 2013.a. Ettemakstud toetusest on kasutamata 23 134 eurot, mis kasutatakse Naissaare sadama parendamiseks 2014.a. 12 164 eurot on saadud kodumaise mitterahalise sihtfinantseerimisena Emmaste Vallavalitsuselt. 2 eurot on saadud Emmaste Vallavalitsuselt sihtfinantseerimist jooksvateks kuludeks.

Lisa 12 Omakapital

AS-i Saarte Liinid põhikirja kohaselt on ettevõtte miinimumkapital 4 793 400 eurot ning maksimumkapital 19 173 600 eurot.

Seisuga 31.12.2013 koosnes AS Saarte Liinid aktsiakapital 66 366 aktsiast nimiväärtusega 100 eurot kokku summas 6 636 600 eurot. Aruandeaasta jooksul aktsiate arv ja nimiväärtus ei muutunud.

Omakapitali koosseisus oleva reservi osas vt. lisa 1 punkt "J".

AS Saarte Liinid on äriühing, mille kõik aktsiad kuuluvad riigile. Otsused aktsiakapitali suurendamise või vähendamise ning dividendide jaotamise osas teeb Eesti Vabariik, keda ettevõtte üldkoosolekul omanikuna esindab majandus- ja kommunikatsiooniminister.

Seoses suuremahuliste sihtfinantseeritud investeeringute teostamisega ei kuulu AS Saarte Liinid omaniku otsuse alusel dividendimaksjate hulka.

Maksimaalselt võimalike dividendide suurus ning dividendide maksmisega kaasneva tulumaksukohustuse suurus on toodud alljärgnevas tabelis:

	31.12.2013	31.12.2012
Jaotamata kasum	7 178 510	6 297 024
Võimalik maksta dividendidena	5 671 023	4 974 649
Dividendimaksega kaasnev tulumaks	1 507 487	1 322 375

Lisa 13 Maksuvõlad

Eurodes, seisuga 31.detsember

	Lisa	31.12.2013	31.12.2012
Käibemaksukohustus		38 727	0
Kinnipeetud tulumaks		23 718	22 744
Sotsiaalmaksud		45 960	45 312
Kinnipeetud kogumispensionimakse		1 624	1 613
Ettevõtte tulumaks		2 487	3 308
Töötuskindlustusmaks		3 186	4 019
Kokku	9	115 702	76 996

Lisa 14 Rendid

Eurodes, aasta kohta

Kasutusrent (ettevõtte kui rentnik)

Rendikulu	Lisa	2013	2012
Maa	17	6 424	
Hooned ja ruumid	17	21 085	18 453
Info- ja kommunikatsioonitehnoloogilise riist- ja tarkvara rent	17	5 169	2 124
Sõidua autod	17	36 930	33 031
Kokku rendikulu		69 608	53 608

Järgmiste perioodide rendikulu mittekatkestatavatest kasutusrendilepingutest:

	Lisa	2013	2012
maksetähtajaga kuni 1 aasta		42 703	41 086
maksetähtajaga 1-5 aastat		109 780	103 725
Kokku rendikulu		152 483	144 811

Maa rendi osas ei saa AS Saarte Liinid objektiivselt hinnata järgmiste perioodide rendikulu kuna Viimsi vallavalitsusega sõlmitud hoonestusõiguse leping sätestab tasu määramise alusena sadamat aasta jooksul külastanud reisijate arvu, mis näitajana võib aastate lõikes oluliselt varieeruda. AS Saarte Liinid juhatuse peab Viimsi vallavalitsusega läbirääkimisi hoonestusõiguse tasu aluse sidumiseks lepingualuse maa pindalaga, mis võimaldaks tulevikus järgmiste perioodide rendikulu objektiivselt hinnata.

Ettevõtte kui rendileandja

Renditulu	Lisa	2013	2012
Hooned ja ruumid		111 288	106 594
Kokku renditulu	15	111 288	106 594

Rendilepingud saab katkestada 3-6 kuulise etteteatamisaja jooksul, millele vastav renditulu moodustab 19 218 eurot (2012.a. 18 815 eurot). Rendile antud hoonete-ruumide soetusmaksumus on 1 471 317 eurot (2012.a. 1 357 421 eurot) ja jääkmaksumus 942 159 eurot (2012.a. 897 656 eurot). Rendile antud hoonete-ruumide jääkmaksumuse osatähtsus ehitiste jääkväärtusest moodustab 1,72 %.

Lisa 15 Müügitulu

Eurodes, aasta kohta

Geograafiliselt	Lisa	2013	2012
Eesti		4 045 490	3 886 018
Skandinaaviamaad		202 305	175 406
Saksamaa		696 055	677 890
Müügitulu kokku		4 943 850	4 739 314

Tegevusalade järgi		2013	2012
Sadamate töö ja veeteede kasutamisega seotud tegevused (52 221)		4 832 562	4 632 720
Enda või renditud kinnisvara üürileandmine ja käitus (68 201)	14	111 288	106 594
Müügitulu kokku		4 943 850	4 739 314

Lisa 16 Tulu sihtfinantseerimisest

Eurodes, aasta kohta

	Lisa	2013	2012
Tulu põhivara sihtfinantseerimisest		386 806	437 216
Tulu välisabi sihtfinantseerimisest		1 282 584	1 230 715
Tulu välisabi kaasfinantseerimiseks		4 639	4 693
Kodumaine sihtfinantseerimine tegevuskuludeks		2	0
Tulu sihtfinantseerimisest kokku	11	1 674 031	1 672 624

Lisa 17 Muude oluliste kasumiaruande kirjete all-liigendused

Eurodes, aasta kohta

Muud äritulud	Lisa	2013	2012
Muud viivisintressitulud, leppetrahvid		30 1571	15 911
Muud äritulud kokku		30 157	15 911
Kaubad, toore, materjal ja teenused	Lisa	2013	2012
Elekter		-359 769	-343 061
Kütus		-128 505	-150 493
Remont ja hooldus		-189 220	-200 585
Teenused		-662 164	-530 468
Kaubad, toore, materjal ja teenused kokku		-1 339 658	-1 224 607
Mitmesugused tegevuskulud	Lisa	2013	2012
Majanduskulu		-277 318	-293 686
Sidekulud		-23 314	-25 199
Maa rent		-6 424	
Hoonete ja ruumide kasutusrent	14	-21 085	-18 453
Sõidukite kasutusrent	14	-36 930	-33 031
IKT riist- ja tarkvara rent	14	-5 169	-2 124
Muud kulud		-11 812	-2 021
Mitmesugused tegevuskulud kokku		-382 052	-374 514
Tööjõukulud	Lisa	2013	2012
Palgakulu		-1 104 289	-1 099 053
Erisoodustused		-13 254	-17 821
Erisoodustuste tulumaks		-5 873	-7 171
Erisoodustuste sotsiaalmaks		-9 229	-11 269
Sotsiaalmaksud palkadelt		-374 044	-293 999
Tööjõukulud kokku		-1 506 689	-1 429 313
Põhivara kulum ja väärtuse langus	Lisa	2012	2013
Materiaalse põhivara kulum	7	-2 434 323	-2 329 318
Kahjum põhivara mahakandmisest	7	0	-78 991
Immateriaalse põhivara kulum	8	-8 424	-8 472
Põhivara kulum ja väärtuse langus kokku		-2 442 747	-2 416 781

Lisa 18 Finantstulud- ja kulud

Eurodes, aasta kohta

	2013	2012
Intressikulud	-74 802	-67 956
Intressitulud	0	5
Kokku finantstulud ja -kulud	-74 802	-67 951

Lisa 19 Laenude tagatised ja panditud varad

- Kinnistule nr. 1010234 nimega „Kuivastu sadama“ IV järjekohale, kinnistule nr. 1046932 nimega „Virtsu sadama“ IV järjekohale ja kinnistule nr.1649732 nimega „Virtsu sadama laiendus“ I järjekohale, kinnistule nr.862832 nimega „Rohuküla sadam“ II järjekohale ja kinnistule nr. 896333 nimega „Heltermaa sadam“ III järjekohale on seatud ühishüpoteek Danske Bank A/S kasuks summas 2 700 000 eurot.
- Kinnistule nr. 1010234 nr. nimega „Kuivastu sadama“ II järjekohale, kinnistule nr.1046932 nimega „Virtsu sadama“ III järjekohale, kinnistule nr. 862832 nimega „Rohuküla sadam“ I järjekohale ja kinnistule nr.896 333 nimega „Heltermaa sadam“ I järjekohale on seatud ühishüpoteek AS SEB Panga kasuks summas 40 000 000 EEK (2 556 466 eurot).
- Kinnistule nr. 1010234 nimega „Kuivastu sadama“ V järjekohale, kinnistule nr.1046932 nimega „Virtsu sadama“ V järjekohale, kinnistule nr.862832 nimega „Rohuküla sadam“ III järjekohale ja kinnistule nr.896333 nimega „Heltermaa sadam“ IV järjekohale on seatud ühishüpoteek AS SEB Panga kasuks summas 3 000 000 eurot.

Laenude tagatiseks panditud varade soetusmaksumus on 45 518 979 eurot, kogunenud kulum 8 980 115 eurot ja jääkmaksumus 36 538 865 eurot.

Lisa 20 Tehingud ja saldod seotud osapooltega**Juhatuse ja nõukogu liikmete tasu**

AS Saarte Liinid töötab suunab kuueliikmeline nõukogu, igapäevatööd juhib kaheliikmeline juhatus. Juhatuse ja nõukogu liikmetele arvestati aruandeaastal tasu (palk, preemia ja muud hüvitised) 114 116 eurot (2012. a. 147 736 eurot). Juhatuse ja nõukogu liikmed ei saa ettevõtetelt pensioniga seotud õigusi.

Lahkumishüvitised

Juhatuse liikmetele makstakse tema tagasikutsumisel töövõime kaotuse tõttu või tagasikutsumisel, mis ei ole seotud lepingu rikkumisega, kolme kuu tasu. Juhatuse liikme surma korral makstakse hüvitist nelja kuu töötasu ulatuse abikaasale või lastele.

Tehingud seotud osapooltega

Aruandes on seotud osapooltena käsitletud ettevõtte omaniku, nõukogu liikmete ja juhatuse liikmetega seotud ettevõtteid ja ametiasutusi. Majandus- ja Kommunikatsiooniministeerium ja Veeteede Amet on AS Saarte Liinid omaniku esindajad, AS Saarte Liinid juhatuse liikmed kuuluvad Saare Kütus AS ja Saaremaa Ettevõtjate Liit MTÜ juhtorganisse.

Eurodes

Ettevõtte nimi	Müük 2013	Nõuded 31.12.2013	Ost 2013	Võlad 31.12.2013
Saare Kütus AS	2 250	0	68 006	2 919
Saaremaa Ettevõtjate Liit MTÜ	0	0	1 709	0
Veeteede Amet	82 097	3 912	62 747	0
Majandus ja Kommuni- katsiooniministeerium	0	0	3 284	0
			(riigilõiv)	

Eurodes

Ettevõtte nimi	Müük 2012	Nõuded 31.12.2012	Ost 2012	Võlad 31.12.2012
Saare Kütus AS	2 250	0	75 827	3 275
Saaremaa Ettevõtjate Liit MTÜ	0	0	533	0
Veeteede Amet	20 698	4 562	63 222	60 021
Majandus ja Kommuni- katsiooniministeerium	0	0	293	0
			(riigilõiv)	

Allkirjastatud identifitseerimiseks:

AS Deloitte Audit Eesti

SÕLTUMATU VANDEAUDIITORI ARUANNE

AS Saarte Liinid aktsionärile:

Oleme auditeerinud lehekülgedel 18 kuni 45 esitatud AS Saarte Liinid raamatupidamise aastaaruannet, mis koosneb finantsseisundi aruandest seisuga 31. detsember 2013, antud kuupäeval lõppenud aruandeaasta kohta koostatud koondkasumiaruandest, omakapitali muutuste aruandest ja rahavoogude aruandest, oluliste arvestuspõhimõtete kokkuvõttest ja muudest selgitavatest lisadest.

Juhatus vastutus raamatupidamise aastaaruande koostamise eest

Juhatus vastutab nimetatud raamatupidamise aastaaruande koostamise ja õiglase esituse eest kooskõlas Eesti raamatupidamise seaduse ja rahvusvaheliste finantsaruandluse standarditega, nagu need on vastu võetud Euroopa Liidus ning sellise sisekontrolli eest, nagu juhatus peab vajalikuks, et võimaldada kas pettusest või veast tulenevate oluliste väärkajastamisteta raamatupidamise aastaaruande koostamist.

Vandeauditori vastutus

Meie vastutame arvamuse eest, mida avaldame nimetatud raamatupidamise aastaaruande kohta meie auditi põhjal. Viisime oma auditi läbi kooskõlas rahvusvaheliste auditeerimisstandarditega (Eesti). Need standardid nõuavad, et me järgime eetikanõudeid ning planeerime ja viime auditi läbi saamaks põhjendatud kindlust asjaolule, et raamatupidamise aastaaruanne ei sisalda olulisi vigu.

Audit hõlmab protseduuride läbiviimist eesmärgiga saada tõendusmaterjali raamatupidamise aastaaruandes esitatud arv näitajate ja avalikustatud informatsiooni kohta. Sooritatavad auditi protseduurid sõltuvad vandeauditori hinnangutest, sealhulgas hinnangust riskile, et raamatupidamise aastaaruanne võib sisaldada olulisi vigu, mis tulenevad pettusest või eksimusest. Nimetatud riski hindamisel, eesmärgiga planeerida asjakohaseid auditi protseduure, võtab vandeauditor arvesse raamatupidamise aastaaruande koostamiseks ja õiglase esitusviisi tagamiseks ettevõttes juurutatud sisekontrollisüsteemi, kuid ei anna hinnangut selle toimivuse kohta. Audit hõlmab ka kasutatud arvestuspõhimõtete asjakohasuse ja juhatuse poolt antud arvestushinnangute põhjendatuse ning raamatupidamise aastaaruande üldise esitusviisi hindamist.

Usume, et meie kogutud auditi tõendusmaterjal on piisav ja asjakohane arvamuse avaldamiseks.

Arvamus

Oleme seisukohal, et raamatupidamise aastaaruanne kajastab olulises osas õiglaselt AS Saarte Liinid finantsseisundit seisuga 31. detsember 2013, aruandeaasta majandustulemust ja rahavoogusid kooskõlas Eesti raamatupidamise seaduse ja rahvusvaheliste finantsaruandluse standarditega, nagu need on vastu võetud Euroopa Liidus.

Asjaolu rõhutamine

Juhime tähelepanu raamatupidamise aastaaruande lisale nr 3, milles kirjeldatakse sihtfinantseerimise nõude edaspidise tulemusega seotud ebakindlust. Meie arvamus ei ole märkusega selle asjaolu suhtes.

Muu asjaolu

AS Saarte Liinid raamatupidamise aastaaruanne seisuga 31. detsember 2012 on auditeeritud teise audiitorühingu poolt, kelle märkusteta aruanne on väljastatud 22. märtsil 2013.

31. märts 2014

Veiko Hintsov
Vandeaudiitor nr 328
AS Deloitte Audit Eesti
Tegevusluba nr 27

Mariel Akkermann
Vandeaudiitor nr 574

KASUMI JAOTAMISE ETTEPANEK

Eelmiste perioodide jaotamata kasum	6 297 024
Aruandeaasta puhaskasum	881 486
Jaotamata kasumi jääk peale kasumi jaotamist	7 178 510

Villu Vatsfeld

Juhatuses liige

Peeter Oopkaup

Juhatuses liige

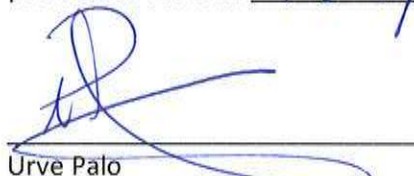
Kuressaare, 31. märts 2014. a.

JUHATUSE JA NÕUKOGU LIIKMETE ALLKIRJAD 2013 MAJANDUSAASTA ARUANDELE

Käesolevaga kinnitame majandusaasta aruandes esitatud andmete õigsust.

AS Saarte Liinid 2013. majandusaasta aruanne on kinnitatud ainuaktsionäri

poolt üldkoosolekul 25. aprill 2014.a.

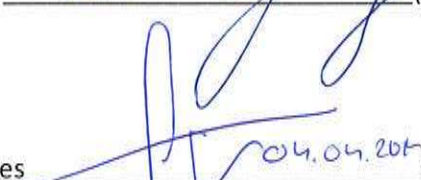
Urve Palo
Majandus- ja Kommunikatsiooniminister

Juhatus:

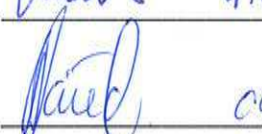
Villu Vatsfeld Juhatuses liige (allkiri ja kuupäev)

Peeter Oopkaup Juhatuses liige (allkiri ja kuupäev)

Nõukogu:

Ain Tatter Nõukogu esimees 04.04.2014 (allkiri ja kuupäev)

Marek Uusküla Nõukogu liige 4.04.2014 (allkiri ja kuupäev)

Tarmo Mänd Nõukogu liige 04.04.2014 (allkiri ja kuupäev)

Toomas Takkis Nõukogu liige 4.04.2014 (allkiri ja kuupäev)

Mart Maastik Nõukogu liige 4.04.2014 (allkiri ja kuupäev)

MÜÜGITULU JAOTUS VASTAVALT EESTI MAJANDUSE TEGEVUSALADE KLASSIFIKAATORILE (EMTAK)

EMTAK koodide lõikes	2013	2012
EMTAK 52 221		
Sadamate töö ja veeteede kasutamisega seotud tegevused	4 832 562	4 632 720
EMTAK 68 201		
Enda või renditud kinnisvara üürileandmine ja käitus	111 288	106 594
Müügitulu kokku	4 943 850	4 739 314

Müügitulu jaotus tegevusalade lõikes

Tegevusala	EMTAK kood	Müügitulu (EUR)	Müügitulu %	Põhitegevusala
Sadamate töö ja veeteede kasutamisega seotud tegevused	52221	4832562	97.75%	Jah
Enda või renditud kinnisvara üürileandmine ja käitus	68201	111288	2.25%	Ei

Sidevahendid

Liik	Sisu
Telefon	+372 4530140
Faks	+372 4530149
E-posti aadress	info@saarteliinid.ee
Veebilehe aadress	www.saarteliinid.ee